

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Naši novi četrtki so veliki s počitnino vredni in v Mariboru s postavljanjem na dom za celo leto 6 K, pelj leta 3 K in za čas leto 1.50 K. Nogometna za Novoletje 6 K, za drugi komercijski dogodek 8 K. Poštne pohištva na leta osmeh 5 K. — Naravnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenškega Gospodarja“ v Mariboru. — Leta za deposita do objektov. — Leta za obiskovanje Slovenskega narodnega muzeja. — Uredništvo: Korotka cesta štev. 5. — Redakcija se ne vrati. — Upravništvo: Korotka cesta štev. 5, spredaj naravnino, inserate in reklamacije.

2. Izserat se prilegajo od nasprotnega petljivosti za celotno 24 vln., ali kar je leto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 16 vln. Za velikostne oglice priznanih pogodb. V redakciji „Mala novina“ dnevno bremda 5 vln. Parci in zbiralci vredna petljivata 24 vln., izjave in poslano 36 vln. — Izserati se specifičajo do tretja opštine. — Nenazajmo vrednostne in poslovne pogodb.

Revolucionja na Ruskem.

Na Ruskem je izbruhnila revolucionja. Rodila jo je lakota, vodila pa želja po svobodnejši ustavi. Delavci niso imeli dovolj jesti, omikanci ne dovolj prostosti, zato so se združili za revolucionjo. Anglija je s svojimi mnogoštevilnimi kupljenimi in nekupljenimi pristaši, ki jih je razdelila po Rusiji, netila uporni duh. Ker so se tudi častniki, ki bi morali biti carju najbolj zvesti, pridružili upornikom, je revolucionja imela uspeh. Uporniki so odstavili carja. Prisili so ga, da je podpisal oklic na ljudstvo, v katerem se odpoveduje prestolu, za se in za svojega sina Alekseja. Na to so pozvali carjevega brata Michaela Aleksandroviča, da sprejme carsko krono, a Michael se je obotavljal. Tako je Rusija trenutno brez carja. Ker je ruskemu ljudstvu car to, kar sta nam papež in cesar skupaj, najvišja cerkvena in najvišja državna oblast, za to je dvomljivo, ali si bo nova vlada brez carja mogla pridobiti sreca ruskega prebivalstva. V istini še uporniki niso gospodarji položaja, še vedno trajajo spopadi in nemiri. Javila se tudi, da so se kmeti in mnogi generali zavzeli za odstavljenega carja. Čeprav je odstavljen car slabič in neodločen, vendar ni verjetno, da bi se dal kramalo, brez vsakega odpora odstaviti. Pričakovati še imamo torej v Rusiji novih bojev in nihče ne ve, kaki smeri se bodo revolucionarni dogodki razvili.

Ali bo sedaj mir, tako se vprašamo mi, ko čitamo o ruskih nemirih. Na to lahko odgovorimo: Cebo sedanja revolucionarna vlada zmagovalka in ostala na krmilu, se bo vojska nadaljevala z vso silo. Ako dojdete po težkih bojih odstavljeni car zopet na prestol, je verjetno, da bo hotel mir, da si uredi državo. Na vsak način pa je Rusija oslabljena, tako nemiri kmalu ne ponehajo, ampak naraščajo.

Notranji voditelj upora je profesor Miljkov,

zunanji pa Anglija. Delavstvo in vojaštvo, ki je šlo v boj za upornike, bi rado kruha in miru. A dobro le, ako se ustaja posreči, nove mogotce in nadaljevanje vojske. Ljudstvo bo goljufano. Najgrše na celi revolucionji pa je, da se car ne more zanesti niti na svoje častnike. Grdo je tudi, da revolucionarji, ki pridržajo ljubezen do domovine, v isti sapi izročajo svojo domovino tuji državi, Angliji.

Kako so se nemiri začeli.

Kakor smo že v zadnji številki „Slov. Gospodarja“ pisali, so se nemiri po malem vršili v Petrogradu že teden pred nedeljo, 11. marca. Posebno od četrtega, 8. marca naprej so se nemiri ponavljali vsak dan. Glavni nemiri pa so buknil na dan dne 11. t. m. in sicer v jutro na vse zgodaj. Razpoloženje prebivalstva in vojaštva je bilo že pred nedeljo skrajno razburljivo. Stara vlada pa je razburjenje ljudstva še povečala, ko je priporočala carju, naj dumo (ruski državni zbor) razpusti. Poleg tega pa je še bilo pomanjkanje živil vedno večje. Revolucionjo so podžigali tudi angleški in francoski agenti ter razdrobenost na carskem dvoru, kjer je velik del članov ruske carske hiše baje že davno sklenil, da se carja Nikolaja odstavi, ker se je baje zadnjí čas car z njegovimi ministri vred kazal precej prijaznega miru.

V nedeljo, dne 11. marca, ob jutranji zori, so v Petrogradu lačne ljudske množice naskočile pekarne in prodajalnice živil. V nekaterih urah je bilo na stotine prodajalni razrušeni. Na ulicah so se zbiralne velikanske množice ljudi, med njimi na tisoč stavkujočih delavcev. Množice so vpile: „Dajte nam kruha! Sklenite mir!“ Ko so se pojavile vojaške čete, in so začele razganjati razlučene množice, so metali na vojake kamenje, jih bili s palicami in celo streljali na hje. Tudi vojaštvo je začelo streljati. Vendar je že takoj ob začetku nemirov stopila velika večina petrograjske posadke, ki je štela nad 30.000 mož, na stran upornikov. Množice so se do poldneva polastile večine javnih poslopij in uradov na severni strani reke Neve, dočim v glavnem delu mesta uporniki niso prišli takoj do moži. Proti poldnevu pa so pričele množice upornikov kljub silnemu ognju iz strojin in navadnih pušk prodričati čez veliki most reke Neve v glavnem del mesta, Razvila se je pravca-

ia bitka. Pokalo je kakor na bojni črti. Razdivjane ljudske množice so vpile in tulile, vojaški in vstaški trobentenci so trobili, poveljniki so klicali: „U boj, u boj!“ Takoj v prvih popoldanskih urah so se ljudske množice, ojačane z mnogimi fisoči upornih vojakov, polastile tudi glavnega dela ruskega prestolnega mesta. Do večera je le malo carju zvestih čet ostalo na nasprotni strani; celo več polkov carjeve garde je uskočilo v tabor upornikov. Mesto je na več krajih gorelo. Borba za posest Petrograda se je nadaljevala celo noč od nedelje na pondeljek. Mrtvih in ranjenih je bilo do nedelje zvečer 300 do 400 oseb. stare ministre so vrgli v ječo.

Uporniki se polastili petrograjske trdnjave.

V noči od nedelje na pondeljek so se uporniki polastili tudi petrograjske trdnjave. V glavnem delu trdnjave je imel službo gardski polk, ki je bil zvest carju. Polk se je upiral z vso silo in se je na vso moč branil predati trdnjavu. Ko pa je padel največji del trdnjave, imenovan Peter-Pavlova trdnjava, v roke upornikov, se je po ljutem boju udal tudi omenjeni carju zvesti polk. V trdnjavi se je nato nastanil generalni stab uporniških čet.

Tudi trdnjava Kronstadt v rokah upornikov.

Očividno je, da se ustaja med vojaštvom skrbno pripravljala. Večina častniškega zbera je bila na strani upornikov. Nekatera poročila pravijo, da je celo načelnik ruskega generalnega stava Aleksejev uskočil k uporni armadi. V očigled teh razmer se ni čuditi, da so se polastili uporniki celo ene najmočnejše ruskih trdnjav, mesta Kronstadt. Posadka te trdnjave se je dne 12. marca uprla carjevi oblasti in šla na stran nove vlade. Poslane dume Pepelajev, je prevzel poveljstvo trdnjave. Pepelajev je, kakor se poroča iz Stockholm, po poklicu trgovski pomočnik in je bil kot vojak poddesetnik (fajtar) v nekem infanterijskem polku.

Druga mesta se pridružijo upornikom.

Revolucionjski duh je slavil tudi v drugih me-

LISTEK.

Vojni spomini.

(Napisal Januš Golec.)

(Konec.)

Tu se je prismukal k meni, ki sem jezdil na čelu karavane, narednik, oče Urban ali „mat“ nebeška, kakor ga je zvalo vse pri polku. Mož je po rodu Goričan in je v mirnih časih nadzoroval kaznjence po tržaških zaporih. Za dobo vojne so mu pa poverili nadzorstvo mesarjev pri našem polku. Midva sva bila znanca in prijatelja, ker je bil mož poleg mesarske obrti še mož mežnar in ministrant. Kraško popisano, naš „mat nebeška“ je bil za vse pomoč v sili. Mat' nebeško so mu natovorili, navrh krstnemu svetu sv. Urbanu, njegovi tovarši, ker je pri silno bogamolnem duhu imel navado, da je puhal pri vsakem stavku pobožne vzdihne, ki so začeli puheti z uvodom: „Oh, ti mat' nebeška!“ No, ta naš oče Urban je bil pri pokopališču v Serafinčih resnega mnjenja:

„Gospod, naj nikar ne zamerijo, pa konji so božja stvar. Moramo postati za nekaj ur, da jih na-krimimo in napojimo.“

Že iz navade sem tudi to pot posluhnih „mater.“ Postali smo z vozički ob cesti, razpregli in položili konjem. Ljudje so lomili plotovje in netili ogenj, da si skuhamo črno kavo. Jaz sem pretegal vsled ježe otrple ude po cesti. Nisem dolgo šetal, mi je že po-knil mat' nebeška:

„Pripravil sem Vam ogenj in sedež, samo za menej postopite!“

Ob pokopališčem zidu je stalo kos strehe, pod katero je plapolal vablivo vabeč ogenj. Zložil sem ude na podolgovat zabolj in se zabulil v plamen in vojnih običajih.

Še kot remšniški kaplan sem se večkrat čudil župnikovemu psu, ki je v zimskih dneh nepremično strmel v žrjavico. Obsodil sem tedaj krivično pseta za prav trapasto žival, ki tako neumno dolgo polukava plamen. A v dolgočasnih vojnih dneh in nočeh sem izkusil sam na sebi in na drugih, da hrani ogenj za človeško oko nekaj trajno privlačnega. Po cele dni in noči smo budali kot prikovani v tlež žrjavico, brez pogovorov, brez misli.

Tudi tokrat ob vaškem mirovoru sem se zkopal z očmi v goreči ogenji, podprt sklonjeno glavo in mislil na nič . . .

Mat' nebeška je varil čaj in molčal proti svoji, sicer brbljavi navadi.

Kake dve uri sem nepremično zrl v že pojema-joči ogenj, pil požirkoma čaj in prisluškoval enako-mernem hrustanju konj. Ogenj je pogorel, živali se najedle in napile in zaukazal sem na odhod.

Vstal sem, pa zabolj, na katerem sem sedeł je obvisel za žrebelj na mojih hlačah. Potegnil sem nekoliko preveč z nogo, čul se je rezki r-rsk! Pretrgne so bile lepe hlače, zabolj pa se je prevrnil z loputom po tleh.

Pred noge se mi je zakatalila izpod prevrnjenega zabolja — mrtvaška lobanja in nekaj kosti. — Stratotni mraz me je prelefel po vsem telesu, zobje so mi šklepetnili in zapazil sem, da sem počival na starci krsti.

Mat' nebeška mi je pripravil sedež v podra-pani mrtvašnici in pospravil raztrošene kosti pod krsto.

Sam ne vem, zakaj me je ta vojaku vsakdanji

prizor tako presunil. Pa vendar kot dan jasno je bilo, da me podi roka maščevalne usode za ugrabljene hlače. Oče Urban mi je na licu nezgode zadel vrzel v hlačah z nitjo med resnim razkladanjem, da taketne pač ne bodo več to tolkanj luškane hlače. —

Pot iz Serafine do zaukazanega cilja v Kolanki ob Dnjestru je precej dolga. Dospeli smo tjačaj popoldne drugega dne. Kolanki je raztegnjeno in razširoeno gališko selo ob mogočnem Dnjestrovem kolenu. Za mojega bivanja v taistih krajih je bila ta razsežna vas prazna do jedinega živega bitja, do mačk. Le te so v precejšnjem številu mijavkale in pomigavale z repčki okrog razljudenih bajt in so mi bili dokaz, da so prebivalce iztritali s silo na višji ukaz.

Razen nas voznikov in konj ni bilo nobene druge vojaške sukne v vasi. Ta je bila lepa! Med tolkimi naporji sem privozil do zapovedanega cilja, in nikjer žive duše, ki bi mi povedala: Kam pa sedaj? Kar nabif z nevoljo in negotovostjo, sem vendar le pogruntal po valovajočem dimu, ki se je kolobaril iz smrekovega gozda ob Dnjestru, da menda tamkaj tiči in straži naše vojaštvo.

Moje domnevanje se je vdejstvovalo. Kmalu smo se našli Oni lačni in že izlakani, jaz pa zbit in utrujen vsled dolgotrajnega pohoda. Pripljana živila in kreplila smo porazdelili in moral sem nazaj v vas k vozilčkom in konjem.

Siba božja! Te prazne bajte z mijavkojče pla-zečimi se mački so mi z nekako oledenelo tesnobo ovijale srce in duha. Bil sem sam med moštvom in konji. Jedino pametno človeče je bil mat' nebeška, ki je že iztrikal za pripravnim stanovanjem, ko sem se povrnil v taborišče.

Koncem vasi je mogočno razsežna pristava s

stih zmagoslavje. Petrogradu so se pridrožila mesta Moskva, Kazan, Harkov, Odesa in še druga. Da bi segla revolucionija tudi na kmetje, se ne poroča in tudi ni verjetno, ker so kmetje zelo verni in bi pač šli v upor proti vladi in oblastim, a ne pretvarju. Menda nikjer ni v očeh ljudstva vladarjeva oseba tako sveta kakor na Ruskuem.

Duma imenuje začasno vlado.

Duma, katero je car odgodil do srede aprila je v nedeljo, dne 11. marca popoldne sklenila, da ne bo sledila carjevemu ukazu in da bo nadaljevala seje. Izbrala je izvršilni (prekučuški) odbor 12 članov, kateremu predseduje dumni predsednik Rodzanko. Ta odbor se je progasil za začasno vlado, odstavil stare in je imenoval nove minstre. Izjavil je, da prevzame skoro za javni red. Duma je tudi takoj brzjavila carju na fronto, da naj se določi kaka oseba, ki uživa zaupanje ljudstva, da se ji poveri sestava nove vlade.

Revolucionisti ministri.

Izvrševalni odbor dume je sestavil novo ministrstvo, v katerem se nahajajo: Knez Lvov, ministrski predsednik in notranji minister; poslanec Miljukov, zunanjji minister; poslanec Gučkov, vojni in mornariški minister; vsečiliščni profesor Manuilov, naučni minister; knez Saratov, justični minister; poslanec Škrasov, prometni minister; Konovalov, trgovinski minister; Šingarev, poljedelski minister; Tereščenko, finančni minister.

Najyplivnejša oseba v tem kabinetu je profesor in poslanec Miljukov. Mož je zelo častihlepen. V vojni je najglasnejše razglašal star cilj Rusije, da si mora pridobiti Carigrad in prost dohod v Sredozemsko morje, Turčijo hoče razdeliti med četverosporazum, Avstrijo pa na več držav, a Galicijo in Bukovino priklopiti Rusiji. Miljukov je velik oboževalec — Anglije.

Ministrski predsednik knez Lvov je v dumni zastopnik Petrograda. Velja kot eden izmed voditeljev svobodomiselnih stranke. Bil je soudelezen pri umoru menihu Rasputina.

Car se odpove.

Revolucionski odbor razglaša carjev oklic na ljudstvo, v katerem se car odpove prestolu na korist svojemu bratu Mihaelu Aleksandroviču. Ali je ta oklic car prostovoljno podpisal, ali ga je sploh videl in podpisal, je veliko vprašanje. Ako ni prostovoljno podpisal ali ako je sploh potvara, potem je vedno večja verjetnost, da se bodo car in njemu zvesti prislaši borili za prestol. Revolucionarji so razglasili tak oklic, ker poznavalci Rusije pravijo, da ljudstvo proti volji carjev ne bi priznalo drugega vladarja, ali druge vlade. Za to so morali ljudstvu povedati, da je car sam rad odstopil.

V oklicu pravi car, da so nastale v notranjosti velike težave, ki bi znale škodovati končni zmagi

bil rad porinil oče Urban. A vsa njegova gostobesedna hvala stanu je bila tokrat zastonj. Popolna samota, praznотa in zapuščenost, te tri pijavke so me tako grizle, da sem sklenil rajši ostati na prostem, pod milim nebom, kot v praznem gradu.

Mat' nebeška je še nekaj godel o mladostni plasti, a mi vendar postavil sredi med vozovi prostoren šotor z ležiščem, mizo in klopo. Pod komisno platneno streho sem se počutil bolj domačega, ne tako zakleto zapuščenega in osamelega.

Pod tem šotorom sem bival v lepih in deževnih dneh blizu tri tedne. Dolgega časa in duhomorne samote sem se napil tedaj v krepkih požirkah za nekaj mesecev. Najbolj kratkočasno mi je bilo, če sem ponromal ob Dnjestru, se vsedel ob breg reke in zrl v lahno se preganjajoče se valove. Tu sem gledal in užival ta bajno grozni Dnester, katerega popis sem kot dijak prebiral z zanimanjem in hrepnenjem. Zatapljal sem se v mislih v to kaže vijočo se reko, ki ima tako globoko strme bregove. Naše vodovje je nizkobrežno, a Dnester in njegovi sodruži se plazijo v strugi, na obeh straneh do 50 metrov na globoko zarezani in od vode izglobljeni. Ravno radi te brežnih strmin je Dnester mogočna strategična zavora, ki nas je stala mnogo krvi in žrtev. Pa saj se od nekdaj ravno ob tem veletoku najbolj vodili in se pobijali razni že tudi stari narodi. Pač lahko trdim, da je ta reka nekako do dna prepojena s čelo ško krvjo. Radi tega se pa tudi tiho, komaj slišno, kradoma plazi v gosto zakrivilenih, kačjih kolobarjih. Dnester je bila moja jedina duševna zabava za osamelega bivanja v Kolanki, jedini vir razmotritja o žalostni, že davno minuli zgodovini teh krajev. Ob vodi sem se plazil in smukal le bolj na večer ker pri popolno belem dnevu bi mi bil lahko kak Russ kroglo preluknjal škatljico zgodovinskega tuhtanja in pobrskavanja.

Kak teden dni pred odhodom iz teh zakletih krajev sem proti večeru zopet romal k Dnjestru. A tokrat pa so Rusi brusili s strojnicami po obrežju in

Rusije. Ker noče biti nobena ovira, da pride Rusija do zmage, za to se odpoveduje najvišji oblasti v carstvu. In ker se noče ločiti od svojega ljubljenega sina, za to poverja prestolonasledstvo svojemu bratu Mihaelu Aleksandroviču, kateremu podeljuje svoj blagoslov. Svojemu bratu nalaga, da vlada v soglasju z zastopniki ljudstva. Ljudstvo pa prosi, naj se zbere okoli novega vladarja in naj mu bo pokorno.

Kje je car?

O carju se ve toliko, da je bil dne 15. t. m. gotovo v Pskovu, ker je njegov oklic na ljudstvo, v katerem se odpoveduje prestolu, podpisan v Pskovu. Seveda druga stvar je, ali je oklic sploh podpisal, ker je lahko, da mu je tudi podtaknjen. Mnogi so menja, da mu je podpis izsiljen. To pa z druge strani zopet radi tega ni verjetno, ker baje biva car v Pskovu pri generalu Ruskiu, ki mu je stal zvest. Ali mu je Ruski res stal zvest, ne vemo. Kakor se iz teh različnih vesti razvidi, ne vemo o usodi carjevi nič gotovega. Tudi to se javlja o njem, da ga mislimo uporniki poslati na Krim, da se ozdravi in okrepi.

Tudi o usodi caričini smo slabo poučeni. Poročila se glasijo različno: da je bila pri nemirih v Petrogradu ranjena, čeprav ni zelo verjetno, da bi se med nemiri pojavila na ulici; da biva v Carskem selu, kjer jo varuje zvesto vojaštvo, a druga vest pravi, da je vjetra v Carskem selu, ker so se oficirji tudi pridružili upornikom; da se je carica hotela usmrtiti, ko je zvedela za carjevo odpoved, a da se je v zadnjem trenotku njena nakana preprečila.

Carevič Aleksej se nahaja baje pri svoji mati v Carskem selu ter leži bolan.

Veliki knez Nikolaj Nikolajevič baje ni hotel sprejeti vrhovnega poveljstva, ki mu ga je ponudila nova vlada, ampak je ostal carju zvest.

Veliki knez Ciril baje tudi hrepeni po kroni in je mnogo sposobnejši nego Mihael Aleksandrovič.

Carjevo mater so baje spravili v Kijev, kjer je zaprta.

Kdo vlada.

Po porocilih, k nam jih milostno pripušča angleška vlada, je sedaj Rusija brez carja. Stari car je odpravljen a Mihael Aleksandrovič, katere mu so uporniki ponudili krono, se še obotavlja. Izdal je na ljudstvo oklic, v katerem pravi, da same v tem slučaju sprejme carsko krono, ako se ljudstvo v posebnem, splošnem glasovanju izreče za njega. Dokler se ne izvrši to glasovanje, naj vodi državo od dumne sestavljena vlada, ki naj upreje splošno, naravnostno in enako volilno pravico za dumo. Tako izvoljena duma naj sestavi novo ustavo.

Sliši o se glasovi, ki pravijo, da se Mihael namenoma obotavlja sprejeti krono. Rad bi carju pomagal in na omenjeni način misli pridobiti zanj dovolj časa, da car lahko začne boj proti upornikom.

me prisilili k povratku.

V naglici sem zadel na novo pot v naše taborišče, katere še doslej nisem hodil. Vila se je v ravni in krenila pred vasjo v gajek, ki je bil tako prikupljivo-sanjavo poraščen z brezami.

Bilo je tedaj začetkom oktobra in listje je bilo povečini že odpadlo z brez. Po odpadlem, šutljajočem listju, posebno po brezovem, ki se tako neslišno lahno udaja pod nogo, je prijetno hoditi. Ta čarobni gajek, postlan z listjem, preprežen s poti, se mi je trenutno ovil krog srca in zavrisnil bi bil radost, ker sem iztaknil nekaj za samoto sanjavo prijetnega. Lahen jesenski vetrč je pozabil brezine vejice in prožno, oveneno listje se je v komaj slišnem šumljalu kolobarilo na tla. Stopal sem po udobni stezi na zemljo uprtega pogleda in se spustil na klopicu ob poti. V vojni nepravljivo, poskočno prijetno mi je rajojo po duši ob pišu vetra in šutljjanju z dreves plesočega listja.

Večerni veter je potegnil močneje. Drevesa so se vihrajče zazibala in prav v bližini je jedna veja grizeče zaviknila. Pogledal sem v smeri cvileče veje. V oko me je zdobel grozen prizor, ki se je gotovo neizbrisno za celo življenje vtisnil v dno duše. Na glas sem bolestno viknil, hušnul na kvišku s klopi. a zopet omahnil z vso silo na že trhli sedež, ki se je podrl z lomečim hruščem. Prekucnil sem se preko prevrnjene klopi na hrbet in si prebil pri padcu hlače in koleno do krvi.

Veter je zopet potegnil, veja je zaječala in na veji se je zagugalo na motvozu za vrat obešeno — moško truplo.

Obešeneo je imel na oči povezjen širokokrajen klobuk, da mu nisem razločil obraz, in na hrbitu vezane roke. Bil sem tedaj že dokaj vajen pogleda smrti in prizora obešencev: a nobena viseča žrtev me ni tako dirnila, tako silno in trajno preplašila, nego ta samevajoči mrlič v rajsko lepem brezovem gaju, gugajoč se pri pišu vetra na cvileči veji.

Kryaveče pobitega kolena, že v drugič raztrga-

Sedaj vlada terej od dumne sestavljena vlada, ki steji popolinoma pod angleškim uplivom in ki se je vsled tega moralna odlečiti za nadaljevanje vojske z vsemi silami.

Kaj hoče nova vlada.

Začasna vlada z ministrskim predsednikom Lvovom na čelu je razglasila svoj program, v katerem stoji, da bodo pomilovani vsi politični zločinci; da se bo v Rusiji smelo svobodno izražati mnenje, svobodno vse tiskati in svobodno snovati društva ter zborovati. Priznava se pravica strajkov. Odpravlja se razlika v eh družbenih verskih in narednih zadev; postavodajalstvo se bo delilo s carjem; v dumu se bo volilo na postagi splošne in enake velilne pravice. Policia se bo rekrutirala iz vrst narodnega vojaštva; tudi v občinske odbore se bo volilo po splošni in enaki volilni pravici.

Zakaj revolucija.

Pri takih velikih dogodkih je navadno več razlogov. Toda glavna razloga, da je prišlo do prekrejije, sta pač ta dva: Ljudstvo se je že navdelalo vojske in si želi miru. Vojska je pobrala iz vsake ruske hiše najboljše mladeniče in može. Mnogi, mnogi se ne bodo nikdar več vrnili, obležali so na bojiščih. Na kmetih je začelo primanjkovati delavcev, v mestih in tovarniških krajih tudi živil. Dovoz živil in premoga je bil poseben to zimo že zelo nereden. Trpeče in gladajoče rusko ljudstvo pa je zraven moralno gledati, kako nekateri mogoti žive v izobilju. Vedne preiskave in aretacije so dokazale, da to izobilje ni vedno poštano pridobljeno. Veliki knezi, mogočni generali in visoki činovniki so kradli in poneverjali. Ljudstvo si ni moglo in ni znalo pomagati, a bilo je skrajno nezadovoljno in nemirno, posebno po mestih. To nezadovoljnost in vznemirjenost so — in to je drugi glavni razlog — porabili omikanci po mestih, da so zahtevali za dumo (ruski državni zbor) postavodajalstva in nadzorstva, kako se postave izvršujejo. Vsled revolucije, ki je nastala po rusko-japonski vojski, je sicer car upostavil dumo, a njenih sklepov se je vlada držala le, ako je hotela. Sedaj hočejo, da mine samodrštvu, in da car z dumo deli postavodajalstvo in nadzorstvo. Ljudstvo le v sedanjih razmerah, ki so zavladale v Rusiji, to razumelo in za to so omikanci po mestih lahko šli na svoje delo, na revolucijo. Stradajoči delavci po mestih in z vojsko nezadovoljni kmetje-vojaki so se jim pridružili. Seveda ljudstvo ne bo prišlo na svoj račun. Svobodomiselnii omikanci ga bodo, kakor povsod, tudi v Rusiji goljufali. Mnogi izmed njih bodo postali ministri in vplivni gospodje, ustavne pravice bodo sicer tudi večje, toda kruha in miru revolucija, kakor sedaj izgleda, ljudem ne bo prinesla, ker so voditelji pod vplivom Anglije in Francije za brez-

nih hlač, sem jo ubral, ne meneč se za udobno pot, proč iz groznega gozdida v taborišče. V ušesih mi je vedno brundal civil veje, posmrtna pesem nesrečne žrtve.

Ves zasopel, poten in preplašen sem se ustavil v svojem šotoru. Vest pa mi je takoj žugnila, ko sem si drgnil razbito koleno:

"Januš, ta prizor ti je v kazen za ugrabljene hlače!"

Ta prst božji mi je tokrat tako silovito zamahnil, da sem sklenil še tistega dne potopiti fuje blago prav na dno Dnjestra. Mat' nebeška naj mi, tako sem ukazal, na vsak način takoj preskrbi druge, komisne hlače.

Je iztaknil mož na vozlu nekaj tej obleki podobnega, ki je pa bilo predolgo, kjer bi moral biti kratko, in narobe. A potegnil sem se vendar v ta hlačam podobni oklep in se počutil na vesti trenutno olajšanega.

Vzrok tolikih udarcev šib božje pravice, ugrabljene hlače, sem pobasal pod pazduhu in hajd z njimi do Dnjestra. Pri najbolj globokem tolmu ob reki sem postal. Pobral sem dva kamna in jih povezal po jednega v vsako hlačnico. Voda je štrbunknila nakvišku prav na sredini tolma in baronske hlače so se pogreznile na dno Dnjestra.

Od potopa za me usodepolnih hlač je minulo že več nego poldrugo leto. Za 22mesečnega bivanja na fronti sem bil v 63 bitkah in praskah. Videl in izkusil sem premnogo gorja in pocedil nekaj litrov potnih srag. Cepim že sedaj nad 8 mesecev kot invalid v varnem zaledju, kjer se samo govori in brblja, a ne sliši in ne okusi granat in šrapnelov. Povem in zaupam vam pa, da se mi ne vračajo sedaj v sanjah nikoli prizori iz bitk, pač pa me večkrat pregačajo po kolovozih spanca nesrečne, mažarske hlače. Potopljene prav po evangelijsko na dno reke s privezanim kamenjem, mi še iz oddaljenega brezna žugajo za bedočnost: Ne jemlji, kar ni tvojega!

pogojno nadaljevanje vojske.

Angleži sokrivi.

Zli duh sedanje svetovne vojske je Anglija. Že davno bi imeli mir, ako bi Anglija ne vspodbujala Francije in Rusije, da vzdržita in nadaljujeta vojsko, in ako bi ne znala z denarijem in političnimi spletarji priobabilo vedno novih zaveznikov. Sedanji car že od istega časa, odkar je odslovil zunanjega ministra Sasonova, ni nič prav zaupal Angliji. Minister Protopopov je bil leta 1916 v Londonu in ko se je vrnil, je v posvetovanju pri carju poročal: „Anglija ni naš prijatelj. Anglija je na dnu svojega srca sovražnica Rusije in je za to nevarna. Anglija vojuje proti nam tih, skrit boj, ki meri na to, da bi mi postali poslušni služabniki angleške vlade.“ Pod vtipom teh besed je car Nikolaj odpustil Sasonova, ki je stal že popolnoma pod komando angleškega poslanika v Petrogradu, Buchanana. Ker je Buchanan izgubil vpliv v vladnih krogih, ga je iskal tem bolj v krogih svobodomiselnih poslancev. Njih voditelj Miljukov in Buchanan sta odslej delala skupaj politiko, katere cilj je bil, da se poveča vpliv svobodomiselne večine v dumih in da se zmanjša moč carja in vlade. Njih politika se je končala sedaj z revolucijo. Miljukov je postal zunanjji minister in je kot voditelj dumine večine v novi vladi najpplivnejša oseba. Anglija ima sedaj na Ruskem svojo vlado.

Voditelji revolucije.

Kot glavni voditelj ruske revolucije velja prot. Pavel Miljukov, ki je v dumih voditelj konstitucionelne (ustavne) demokratične stranke, katere pristaši se imenujejo po začetnicah k in d „kadeti.“ Hočejo svobodo v celi ustanovni življenju. Našim strankam primerjani so najbliže liberalcem in svobodomiselicem. Miljukov je veljal od nekdaj kot velik prijatelj Anglike in kot bud nasprotnik Avstrije in Nemčije.

Kot tih, skrit voditelj revolucije velja angleški poslanik v Petrogradu, Buchanan, ki je bil s carjevo oklico, posebno s carico nezadovoljen, ker se je vedno bolj nagibala k miru. Anglija je dobivala sled njegovega rovanja vedno več vpliva med uradniki in generali. V vsakem uradu je imel svoje kupljene pristaše. Anglija ni samo ruskih financ nadzorovala, ampak tudi celo politično upravo. Le tako je bilo mogoče, da se je revolucija pričela razvijati popolnoma v angleškem smislu. Ali se bo tudi končala v njih smislu, je seveda drugo vprašanje.

Obenem s svobodomiselno stranko so se uprle tudi delavske stranke, seveda iz drugih vzrokov, da bi se končala vojska in da bi minilo pomanjkanje. Njih zastopnik v novi, začasni vladi je pravosodni minister, poslanec Kerenski. V dumih je leta 1915 pozval Kerenski rusko ljudstvo, naj organizira prekujojo. Delavske stranke bi rajše imele ljudovlado, nego pa carstvo.

Carjev značaj.

Car Nikolaj II. ni brihten človek. Nima niti veliko znanja, niti trdne volje. Kot carjevič je bil v-zen v smislu, da sta samodrštvu in pravoslavlje edina varna steba ruskega carstva. Za to si je dal vse ljudske pravice le siloma izviti iz rok. Ljudstvo bi naj trpelo, delalo in molčalo, a postave bi naj dajala vlada in car. Toda to je nevzdržljivo, čim večja postaja ljudska izobrazba. Potem se ne dajo ljudje le samo vladati, ampak hočejo tudi sovladati. Edino kar je bilo v tem položaju pri cesarju dobrega, je, da ni bil nasilen, ni bil tiran. Sicer bi že prišlo mnogo prej do takih temeljnih prevratov. Bivši ruski finančni minister Vite je pisal pred desetletji o carju Nikolaju II.:

„Sedanji car, slabč na prestolu, je neodločen, nebržen in popolnoma nesposoben, da bi prikel krepko za vladne vajeti. Za to pripušča, da njegova iz nazadnjakov obstoječa okolina sama vlada in odločuje. Njegovi nasledniki, mogoče že on sam, bodo zigrali prestol, to že lahko danes prerokujem. Kazen bo doletela carja Nikolaja II. in njegovo hišo, to je gotovo.“

Prerokovanje se izpolnjuje te dni.

Nikolaj II. je bil rojen kot sin carja Aleksandra III., dne 6. maja 1868 v Petrogradu. Po smrti svojega očeta je dne 20. oktobra 1894 nastopil vlad. Kmalu nato, dne 14. novembra 1894, se je poročil z Aleksandro Feodorovno, rojeno hesensko princinjo Alice, ki mu je povila štiri hčere in 1. 1904 prestolonaslednika Alekseja Nikolajeviča.

Mihail Aleksandrovic.

Veliki knez Mihail Aleksandrovic, kateremu so uporniki ponudili carstvo, je mlajši brat carja Nikolaja II. Rojen je bil dne 22. novembra 1878. Dne 16. oktobra 1911 ga je v dunajski ruski cerkvi nek srbski pop poročil z ločeno ženo Natalijo Wulfert, rojeno Serometerski. Rodila se je v Moskvi dne 27. junija 1880. Nekaj časa po poroki je dobila naslov: grofica Brasov. Veliki knez Mihail je bil nekaj časa s carjem sprt in je, pregnan s carskega dvora, živel v Švici in Parizu. Pozneje sta se brata zopet spravila. Politike se je pa Mihail zelo malo udeleževal.

Odporni carju zvestih.

Berolinska „Vossische Zeitung“ poroča, da se

je v nekaterih carju zvestih pokrajinh pričela protirevolucija. V pokrajinh Kursk, Poltava in Orel so množice kmetskega ljudstva korakale skozi vasi, ter so prepevale carsko pesem in klicale: „Živijo car Nikolaj!“ Okraji Kaluga, Gerčakov in Poltava ter besarabski okraji so baje izjavili, da ne priznajo nove vlade. Izredno huda poročila prihajajo iz Turkestanja. Generalni upravitelj Kuropatkin noče priznati nove vlade. Tudi poveljnik mesta Dvinsk, general Lvov, je baje odpovedal pokorščino novi vladi, enako tudi poveljnik trdnjave Sebastopol, katerega pa se vjeli. Ameriški časnikar Wiegand poroča, da je v Rusiji zraven tega že izbruhnila nova socialdemokratična protirevolucija. Razmere postajajo torej večno bolj zamotane.

Vest o uporu v ruskih strelnih jarkih.

Iz Berolina poročajo o pojavih v ruskih strelnih jarkih: Da dogodki v Petrogradu niso ostali neznani v ruskih strelnih jarkih, dokazujejo zadnje dni opazovani pojavi v ruskih strelnih jarkih. Opazovalo se je, da so prižigali kresove, streljali in prepevali ter se radovali. To so si naši, ki o petrograjskih dogodkih niso bili poučeni, tolmačili končno z zasedbo Bagdada. Zdaj se pa ve, da so ruski vojaki upor pozdravljali, upajoč, da se bliža konec te strašne vojske. Pričakovati je resnih dogodkov, dokler ne bodo ruske čete izvedele, da se mora po volji voditeljev revolucije vojska nadaljevati z vso silo in močjo.

Nasilja revolucionarjev.

Ko so revolucionarji postali gospodarji Petrograda, so napravili lov na zveste carjeve pristaše in na Nemce. Vojaki in prekučuhni so udirali v stanovanja in vlekli neljube osebe v ječe. Ovadušto je cvetelo, da nikdar tako. Ako se je koga obdolžilo, da je nasprotnik nove vlade ali pa je prijatelj Nemcev, so ga kratkomalo zvezali in vrgli v ječo. Revolucionarji odbor je imel natančni seznam petrograjskih nemških rodbin in carju Nikolaju zvestih Rusov. Od nedelje, dne 11. do četrtek, dne 15. marca so baje zaprli do 12.000 oseb, postreljenih in ubitih pa je po poročilu lista „Politiken“ nad 800 Nemcev.

Ker carja ljubim . . .

V nedeljo, dne 11. marca, ponoči, ko so revolucionarji čete udrle v petropavlosko trdnjavo, se je na nekem trdnjavskem stočetu infanterijski četovodja s svojimi 40 možmi branil klub povelju, da se naj uda, cele tri ure. Revolucionarji so se konečno polastili trdnjavice in so četovodjo zvezanega gnali pred novega trdnjavskega poveljnika. Poveljnik ga je rezko vprašal: „Zakaj si se ustavljal?“ — „Ker carja ljubim in mu hočem ostati zvest.“ — Ker se četovodja ni hotel odpovedati zvestobi do starega cara, so ga revolucionarni častniki ustrelili.

Italijansko bojišče.

Na primorski fronti je bil dne 15., 16. in 17. t. m. hud artierijski ogenj. Italijani so dne 16. marca napadli naše postojanke pri Kostanjevici, a niso ničesar dosegli. Na tirolskem bojišču se vrste manjši spopadi. Ob Švicarski meji so se naši polastili 3300 metrov visoke gore Hohe Schneid. — V Italiji nastaja nezadovoljnost z vladom, ki noče poslušati glasov, kateri zahtevajo mir, vedno večja.

Naša zmaga na 3300 m visoki gori.

Na praznik sv. Jožefa proti polnoči je majhen oddelek naših čet ob Švicarski meji se polastil 3300 m visoke gore Hohe Schneid. Naši so tedne in tedne vrtali skozi debelo ledeno plast več sto metrov dolg predor in so omenjeno noč vrh gore, na kateri je bila blizu 100 mož brojčeta italijanska posadka, z mino spustili v zrak in na to zasedli goro, katera obvladuje širne pokrajine proti jugu. Gora leži 5 km na italijanskih tleh.

Italija bo posnemala Rusijo.

Švicarski listi pišejo, da se pripravljajo v Italiji slični dogodki, kakor v Rusiji pred izbruhom revolucije. Po vseh italijanskih mestih vre in vrlada velika nezadovoljnost, ker so že začeli prav pičlo odmerjati razna živila, kojih uvoz je vsled P-čolnov skorodane popolnoma ustavljen. Ropi in tativne se v deželi strahovito množijo. Vsa znamenja kažejo, da bo prišlo v Italiji v prihodnjem mesecu do velikih notranjih nemirov. Italija je podobna velikemu, s modniki napolnjenemu sodu. Treba le iskrice in vse zleti v zrak.

Zelja po miru v Italiji.

V italijanski zbornici je prišlo dne 16. marca do burnih prizorov. Poslanci Crespi, Modigliani, Ferri in drugi so ponovno zahtevali, naj se vlada izrazí, kako stališče zavzema glede miru. Modigliani je dne 18. marca še posebej povdarjal, naj vlada ne tira vojske tako daleč, da bi bilo še le leta 1918 upati na mir. Ako se mir že letos ne sklene, bo Italija gospodarsko popolnoma uničena. Zunanji minister

Sonnino je rekel, da Italija radi tega ni mogla očitalim četverosporazumovim državam priporočati, da bi pričele z mirovnimi pogajanjami, ker Nemčija ni mala naznaniti svoih načinov mirovnih pogojev. Iz poročil, ki prihajajo iz Italije, je razvidno, da je večina ljudstva za skorajšnji mir.

Na drugih bojiščih.

Rusko bojišče: V gozdnatih Karpatih, pri Stanislavu in ob Stohodu v Voliniji so se zadnje dni naši nekaterokrat nekoliko spopadli z Rusi, a do večjih bojev ni prislo. Vse z napetostjo čaka, kako se bodo razvili notranji dogodki v Rusiji.

Rumunsko bojišče: Francoski, ruski in angleški častniki so rumunsko armado v južni Rusiji urili in preustrojali cele tri mesece. Zbrali so baje 150.000 do 200.000 za boj sposobnih Rumunov. To armado mislijo pod vodstvom francoskih častnikov mesece aprila poslati reševat po naših armadah zasedeno Rumunijo. Sicer pa je sedaj skoraj na celi rumunski fronti mir.

Francosko bojišče: Na francoskem bojišču živahni boji od morske obale notri do Verduna. Nemci so v Flandriji med mestom Aras in reko Oiso prostovoljno in neopaženo izpraznili kos zasedenega ozemlja in so na ta način skrajšali svojo fronto za 70 km. Izpraznjeno ozemlje so zasedeno angleško-francoske čete. Angleško in francosko časopisje je mnenja, da se pripravljam Nemci na velikopotezno ofenzivo ob francosko-lotarski meji.

Macdonsko bojišče: Na celi črti med jezerom Ohrida in Dojranskim jezerom se bijajo že 14 dni srditi boji. Francoske čete napadajo naše postojanke pri jezerih Ohrida, Prespa, severno od Bitolja, ob reki Črnici in pri Dojranu z izredno ljudstvo. Kljub premiči je sovražnik severno od Bitolja napredoval samo za nekaj kilometrov. Imel je velike izgube. Glavni cilji napadov sovražne armade je sedaj mesto Prilep, ki leži severozahodno od Bitolja.

Turško bojišče: V Mezopotamiji se še Turki, kakor pravijo angleška poročila, vedno umikajo pred angleško armado. — V Egiptu baje zbirajo Angleži močno armado. — Na Kavkazu so se ob Črnom morju razvili živahni boji med Rusi in Turki.

Skrb za obdelovanje polja na Štajerskem.

V zadnji seji c. kr. Kmetijske družbe se je posvetovalo radi obdelovanja polja. Namestnija je posvetila vodstvo vseh tozadovnih priprav deželnemu uradniku prof. dr. Thalmayru, ki je znan strokovnjak v poljedelstvu. Poročal je o celem načrtu, po katerem bi se dalo uvesti vspešno obdelovanje in njeni nadzorovanje.

Glavno načelo bo, da se kmetom in kmeticam povsod gre na roko z nasveti in dejanski. Torej je treba biti z ljudmi vedno v stiku.

Dr. Thalmayr-ju, ki vodi pri namestniji gospodarski deželnemu žetvenemu uradu, bode ob strani deželnini gospodarski svet, ki že obstaja; v njem je že g. poslanec Pišek kot član. Kmetijska družba je še odprala v njega tri člane, med njimi deželnega odnika g. dr. Verstovšeka. Ta urad bode nadzirati delovanje žetvenih komisij in komisarjev, bode skrbel za pravilno razdeljevanje žita za same, bode posredoval glede delavskih moči in zlasti branil in šeitil interese gospodarstva in kmetijstva. Nadalje bode vodil statistiko obdelanega polja kolikor mogoče točno, da ne pride oblast do takih brezpomembnih števk, kot prejšnja leta. Skrbel bode, da se obdelava polje, ki je res primerno za setev: veliko pozornost bode posvetili obdelovanju vrtov v bližini mest in industrijskih krajev. Ob času žetve se bode uredilo, da se podeli ljudem povsod strojev; oskrboval bode za stroje potrebno olje in bencinol. Urad se že sedaj trudi, da bi prislo v deželo več umetnega gnoja.

Zetvene komisije bodo še zanaprej; samo jih organizira urad tako, da bodo zares morale delovati. Za vsako okrajno glavarstvo se izvoli okrajna žetvena komisija treh do štirih mož. Te komisije bode vodil strokovnjak, ki bode zaprisežen. V slovenskem delu Štajerske bodo imenovani za Celje g. Goričan, za Konjice g. Zupane, za Ljutomer g. Puklavec, za Maribor g. Petrovan, za Ptuj g. Belle, njegov namestnik g. Rudl, za gornjegrajski okraj g. Goričan, za Slovenjgradec g. Jelovšek, za Brežice g. dr. Leušner, njegov namestnik za kozjanski okraj g. Belle. Mogoče se še spremeni nekoliko ta določba glede oseb in okrajev.

Ti zapriseženi strokovnjaki bodo vodili vso praktično delo in stavili deželnemu uradu vse zahteve, ki jih opazijo v raznih okrajih. Na te se naj obračajo v zaupanju vsi poljedelci, jih prosijo odpomiti v vseh zadevah, ki se tičajo obdelovanja polja. Skupnim močim se bo dosegla obilna žetev, katero naj blagosloviti ljubi Bog, da bodo vstajali v tej vojski proti sovražnikom, ki nas hočejo izstradati.

Vprašanja in odgovori.

Radi rekviriranja žita. V „Straži“ sem čital, da prosa ne bo treba oddajati. Ko pa pridejo rekvirirat, nam pa odmerijo, da ga moramo oddati precešnjo množino. Ali je tako postopanje opravičeno ali ne? Ali imajo pravico, ubogega kmeta takoj prijemati? Kdo je temu krv? Kam se naj obrnen in kje naj isčem pravice? — Odgovor: V knjižici, ki jo je izdalo Štajersko cesarsko namestništvo v svrhu poduka za člane rekvizicijskih komisij, je na 5. strani, v 5. vrsti stavki: Prosa ni treba oddajati. Vprašali smo v tem oziru tudi na mariborskem okrajnem glavarstvu in se nam je reklo, da če je tudi kaka komisija komu pomofoma predpisala, da mora proso oddati, mu tega ni treba storiti. Kdor hoče proso sam rad oddati, se mu seveda ne stavijo nobene zapreke.

Radi masti in masla. Ali bodo res rekvirirali tudi svinjsko mast in surovo maslo? — Odgovor: Za nekoliko časa ostane oddaja špeha in svinjske masti kakor dosedaj. Vendar ni izključeno, da se bo pozneje upeljalo tudi rekviriranje zabele in svinjske masti, vendar se bo za vsako osebo v družini in tudi za delavce pustila povoljna množina. A gotovega še zaradi rekviriranja špeha in svinjske masti ni nič določenega, za to se ne dajte begati po špekulantih. Tudi zaradi surovega masla še ni nič določeno. Misli pa se zaradi surovega masla takole urediti: Kdor oddaja mleko družinam, bo ga smel dalje oddajati. Kdor ga ne oddaja, bo smel na dan za vsako osebo v družini in za delavce porabiti pol litra, drugo pa podelati v surovo maslo, ki se bode moralo oddati. Vaše glavarstvo (konjiško) bo moralo oddati 230 kg surovega masla na dan. Tako se namrava, odrejeneva pa še ni nič.

Radi razdelitve moke. Prosim, kaj naj napravim s svojimi šestimi otroci. Dobim samo 6 kil moke na mesec, pa širje otroci v šolo hodijo. Jaz jim nimam kruha dati. Če se razdelitev moke ne obrne na bolje, ne morejo več v šolo. Jaz nimam nič svojega zemljišča. Pri kmetih pa sedaj nič ne dobim, ker sami nimajo nič in se vsak za se boji, kaj še bo za pod nos. — Odgovor: Na vsako karto bi se Vam moralo dati 2 kg moke. Ako je Vaš trgovec ne dobi dovolj, naj občina poroča okrajnemu glavarstvu in prosi, da bi se z ozirom na več ubožnih družin poslalo primerno množino moke. Ali ni pri Vas šolarske kuhi?

Radi sladkorja. Komu se naj veruje, časopisu ali trgovki? Časopisi so objavili, da se do dne 1. aprila sladkorne karte (9 osmink) delijo, in da se dobi sladkor na vse osminke, čeprav vse na enkrat ne. Trgovka da samo 1 kilo na celo karto, pridrži si pa 1 osminko in trdi, da je okrajno glavarstvo izjavilo, da ta osminka na deželi nima prav nobene veljave. Zakaj pa drugi trgovci strankam 9 osminko vrnejo in jih opozorijo, da dobijo na to osminko prihodnjih sladkor? V kaferem času se mora sladkor strankam razdeliti? Sladkor in karte so tukaj, stranke pa morajo na sladkor, katerega željno pričakujemo, pri trgovki več dni čakati. — Odgovor: Trgovka mora dati 1 osminko karte nazaj, ker je bil ravno te dni poslan zopet sladkor na trgovce na deželi. Okrajno glavarstvo je izrecno naročilo trgovcem, da morajo dati en odrezek (eno osminko) karte nazaj. Ako kak trgovec tega noče storiti, ga lahko javite okrajnemu glavarstvu. Sladkor mora trgovce takoj razdeliti, kakor hitro si ga za prodajo pripravi. Ako se prepočasi postopa, javite tudi okrajnemu glavarstvu.

Radi tkanja platna. V „Slov. Gospodarju“ ste nedavno priporočali, da naj sejemo mnogo lanu in konopelj, da bomo imeli dovolj domačega platna. Vprašam Vas pa, kdo bo nam platno tkal, ko nismo na bližu in daleč nobenega tkalca. Edini tkalec v sosednji občini, ki je tkal za 20 občin, je bil lansko leto vpoklican, dasiravno so občine prosile za njegovo oprostitev. Koncem leta 1916 je tudi ta mož padel in tako sedaj ni upati, da bi nam kdo tkal platna. Ali bi ne kazalo, da bi se poslalo nekaj invalidov in tečaj za tkalce in da bi vrlada dala na razpolago več novodobnih strojev za tkanje platna? Se prosi odgovora. — Odgovor: Tkanje Vam opravi c. kr. kazniličica v Mariboru. Obrnite se na ta naslov. Vaša misel glede invalidov je dobra. Našim poslancem bomo priporočali, da na merodajnem mestu sprožijo misel, naj se več invalidov izuri za kmetske tkalce.

Radi draženja. Gospod urednik! Te dni sem čital v nekem dunajskem listu, da stane na Dunaju 1 kilogram Štajerskih jabolk 2 K 60 v, 3 K in celo po 4 K. To so tista jabolka, katera so dunajski trgovci letošnjo jesen in zimo kupovali v naših krajih prvotno po 50 v, in nazadnje po 1 K 20 v 1 kg. Ali je to pravično, da se naše kmetsko blago prodaja s tako velikanskim dobičkom? Kmet, ki mora dolga leta gojiti in negovati sadno dreve ter čakati na sad, plačevati leta za letom velike davke in obresti, niti približno toliko ne dobi za sad, kolikor zasluzuje prekupej v nekaterih dneh, v par tednih. — Odgovor: Kakor izvemo, so oblasti ostro nastopile proti dunajskim prekupecem in so jih dale celo več zapreti. Gotovo bodo vsaj nekaferi dražilci občutno kaznovani. Edina pomoč proti izsesavanju naših sadjarjev bi bila zadružna prodaja sadja, kakor je ure-

jena v drugih deželah. S to organizacijo bi moral začeti kmetijska šola v St. Juriju.

Radi potovanja in potnih izkazničnih listov. Kako listino moram imeti, ako hočem kam daje potovati po železnicu? — Odgovor: Ako se peljete iz Celja v Maribor, ali iz Celja na Zidan Most, ali sploh na kak drug kraj na Slovenskem Štajerskem, Vam pravzaprav ni treba nobene potne listine. Radi previdnosti pa je vendar dobro, da vzmete seboj na pot eno izmed teh listin: domovnico, delavsko knjižico, krstni list, orožni list ali pa izkaznico, ki Vam jo da župan. Ako pa hočete potovati izven Štajerske ali čez Špilfeld proti severu, morate imeti potni list, ki ga dobite na okrajnem glavarstvu. Ko greste na glavarstvo po potni list, vzemite seboj izkaznico, ki Vam jo napiše župan, fotografijo in kolek za 3 K. Ako potujete na Kranjsko Koroško ali kako drugo deželo, ki spada pod ožje vojno ozemlje, morate še dobiti dovoljenje za potovanje od tamošnjega vojaškega poveljstva. V tem oziru Vam dajo na okrajnem glavarstvu natančnih pojasnil.

Črvi v ozimnem žitu. Meseca septembra 1916 vsejana oziroma se mi je dobro vkoreninila. Upal sem na najboljšo žetev. Ko je sedaj skopel sneg, sem opazil, da so cele plasti žita močno splesne. Ko sem posamezne rastlinice natančneje preiskal, sem v mnogih našel 1/2 do 1 cm dolgega črva s črno piko. Rastlinice, v katerih je črv, so suhe. Od kod so črvi in kaj mi je storiti, da jih zatremp? — Odgovor: Črvi so se zaredili pod snegom, ker zemlja ni bila prav nič zmrznjena. Ko smo vprašali na tukajšnji deželnini sadjarski in vinarski šoli, od kod so črvi in kako jih zatrepi, so nam rekli, da je to čisto nova prikazen. G. ravnatelj Zweifler Vas prosi, da bi več rastlinic s črvi prinesli k njemu, da jih preišče in Vam potrebno svetuje.

Tedenske novice.

Cenjeni naročniki, pozor! Vsi naročniki, ki nam še dolgujejo kaj naročnine za nazaj ali še niso obnovili iste za naprej, imajo danes na ovitku modri križ, da jih s tem opozorimo na plačilo. Prosimo jih, da takoj pošljemo denar, ker se njim bo drugače list koncem tega meseca ustavl. — „Slovenski Gospodar“ stane: za celo leto 6 K, za pol leta 3 K, za četrlet leta 1.50 K. Za vojake pa stane: celoletno 4 K, polletno 2 K, četrletno 1 K.

Smrt. † Župnik Ivan Tomanič. Dne 19. marca zvečer je umrl č. g. Ivan Tomanič, župnik pri Sv. Urbanu pri Ptiju, v 67. letu svoje starosti. Rojen je bil leta 1850 pri Sv. Tomažu pri Veliki Nedelji in v duhovnika posvečen dne 22. julija leta 1880. Kot kaplan je služboval v Vitanju, pri Mariji Snežni, pri Sv. Juriju ob Taborn, pri Sv. Tomažu pri Veliki Nedelji in v Jarenini do 1. marca 1895, ko je bil imenovan za župnika pri Sv. Urbanu pri Ptiju. Pogreb se je vršil dne 22. marca ob 10. uri predpoldne. Blagi mož naj v miru počiva! — † Župnik Jernej Pernat. V Mariboru je na Jožefovo umrl v 57. letu svoje starosti vpokojeni župnik v Selah, č. g. Jernej Pernat. Rojen je bil leta 1860 v Cirkovcah na Dravskem polju in v mašniku posvečen leta 1885. Kot kaplan je deloval v Ribnici na Pohorju, pri Mariji Snežni, Mali Nedelji, Sv. Rupertu nad Laškim, v Majšpergu, v Kapelah pri Radgoni, pri Sv. Juriju ob Ščavnici, pri Veliki Nedelji, na Pilsitanju pri Kozjem, in slednjic v Žitalah do leta 1903, ko je postal župnik v Selah pri Slovenjgradcu. Od leta 1912 je živel v pokolu v Mariboru. Bil je tukaj vednobolehen in je zadnji čas trpel tudi precejšnje pomanjkanje, katerega ga je sedaj rešila smrt. Pogreb se je vršil dne 21. marca iz deželne bolnišnice na mestno pokopališče ob 4. uri popoldne. Svetila mu večna luč!

Sestnjasta vojna pobožnost v mariborski stolnici, ki se je vršila na Jožefov praznik, dne 19. tm., je bila izredno izpodbudna in veličastna. Že brž v začetku molitvene ure, ob petih popoldne, so bili vsi prostori cerkve polni pobožnih molilcev, ki pa so še vedno prihajali, med njimi zlasti mnogo vojakov. Ob šestih je bila pridiga prevzv. g. knezoškofa, v kateri so tolažbe potrebeni verniki prejeli v poljudni, v sreči segajoči besedi času primerina navodila, da se namreč naj po opominu sv. apostola Pavla „Obnovite se v duhu svojih misli!“ obnovijo v duhu žive vere, neomahljivega zaupanja in dejanske ljubezni, v duhu krščanskega družinskega življenja, v duhu moštve, pokore in zahvalnosti. Slovesni nadpastirski blagoslov in navdušeno peta cesarska pesem sta proti pol osmi uri zaključila imenito slovesnost. Pri cesarski pesmi se je po dolgem času pella zopet poslednja kritica, ki se nanaša na presvetlo cesarico. Dne 20. t. m. zjutraj ob 8. uri je mil. nadpastir imel v stolnici ob obilni udeležbi našega pobožnega ljudstva, slovesno mrtvaško opravilo za vse rajne avstrijske vojščake.

Nad denarjem, darovanim od vernikov za sv. maše, se neki dopisnik v raznih časnikih spodrža, češ, da se v gotovih krajeh plača več maš, kakor jih tamošnji duhovniki morejo opraviti, in da bi se najta denar rajsči obrnil v dobrodelne namene. Dotičnik niti ne slutti, kolika tolažba je vernikom zavest, da

s svetimi mašami, ki jih najemajo, morejo ne zmoreno milosti nakloniti dušam svojih umrlih dragih pač vino tako tudi pomagati živim v njihovih stiskih težavah. Hvala dobremu ljudstvu, ki mnogo, mnogo daruje za dobrodelne namene s telesnimi deli članskega usmiljenja, obenem pa ne pozabi na duhovna dobra dela! Dopisnik tudi ne ve, kako veste ravna sv. Cerkev z najetimi mašami, da obstoji ostre naredbe, vsled katerih duhovniki odpošiljajo darse za sv. maše, ki jih sami v določenem času ne morejo odslužiti, višji oblasti, in da jih ta razdeli med duhovnike, ki niso z njimi preskrbljeni. Narodniki sv. maš to dobro vedo in je to po njihovi volji in želji. Pač pa se dopisnikovo početje čudno vjem s početjem izdajalca Judeža Iškarjota, kateri edini se je hinavsko pohujševal nad maziljenjem Gospodovim v Betaniji, o čemer poroča sveto Pismo: „Marija je tedaj vzeela dragega mazila, prave narde, in je mazila Ježusove noge, in hiša je bila napolnjena z duhom mazila. Eden njegovih učencev tedaj, Judež Iškarjot, tisti, ki ga je imel izdati, je rekel: Zakaj se to mazilo ni prodalo za tri sto denarjev in dalo ubogim? To pa je rekel, ne da bi mu bila skrb za uboge, temveč, ker je bil tat.“ (Jan. 12, 3–6.)

V Marijinem Celju bo dne 25. t. m. veliko vojno romanje. Kot cesarjev zastopnik se ga udeleži tuji nadvojvoda Karel Stefan.

Dr. Mile Starčevič. V Zagrebu je umrl dne 10. marca velik prijatelj Slovencev, voditelj hrvatske pravaške stranke, dr. Mile Starčevič. Za voditelja pravaške stranke je izvoljen istrski državni poslanec dr. Matko Lagin.

Nikljadi 20vinarski novci so veljavni samo do konca meseca aprila. S 1. majnikom izgubijo vse veljavo.

Državna podpora ubogim za meso. Kakor znamo, je država obljubila revnim družinam poskrbeti ceno meso za mesece april, maj, junij. V to svrhe bo izdala 300 milijonov krov, od katerih pride 12 milijonov krov na Štajersko.

Gospodarske novice.

Zaradi oddaje jajc. Na Štajerskem hočeo upeljati tudi prisilno oddajo jajc. Vendar še stvar ni dozorela. Ako se upelje tako oddaja, je nameravajo poveriti znanim velikim jajčnim firmam. Mali trgovci se naj obrnejo s svojimi zahtevami na namestništvo, oddelek: prehranjevalni urad.

Oddaja sena v mariborskem glavarstvu. Kar kor nam okrajno glavarstvo v Mariboru javlja, bo vrlada zopet rekvirirala seno. Okrajnemu glavarstvu se je naročilo, da od posestnikov zahteva vse odvisne množine sena in jih odda kar najhitreje vojni upravi. Že odrejena zasega vseh nahajajočih se zalog sena in slame v političnem okraju mariborskem ostane torej tudi nadalje v polni veljavi. Nakupovati in odpodajati seno sме torej le, kdor ima dovoljenje od okrajnega glavarstva. Da se pa onim posestnikom, ki za svojo lastno živino nimajo dovolj sena, priskrbi potrebna množina sena, se je od okrajnega glavarstva postavljen prevzemnikom sena naročilo, da naj posamezni strankam, ki prosijo za seno, če so prošnje upravljene, odyšno seno v dotičnih občinah kraftim potom odkažejo. **Povsem nedopustno** je nakupovati seno brez dovoljenja ali vednosti postavljenih prevzemnikov sena. Od okrajnega glavarstva so kot prevzemniki sena postavljeni: Henrik Sollag pri Sv. Lenartu, Anton Birgmayer v Mariboru, kmetijska zadruga v Račah, Andrej Kralj v Slov. Bistrici, Alfred Geuer v Poljčanah, Adam Kinzl pri Sv. Juriju ob juž. žel. Obenem se opozarja, da se prevzemna cena senu, oziroma otavi in slami, ni zvišala in da znaša še vedno 13 K. Brez pogojno je oddati od okrajnega glavarstva zahtevane množine sena in slame, istotako imajo občine dolžnost, pravočasno preskrbiti zahtevana vozila, ker bi se sicer proti osebam in občinam, katere zakrivijo zakonsko oddajo, moralne neprizanesljivo postopati po zakonu o vojnih dajatvah. Dajatve za vojaštvo se morajo točno izvrševati.

Kako je z nadaljnimi rekviriranjem sena? Na vsestranske prošnje se je od viših oblastij začasno ustavilo rekviriranje sena. Množina zahtevanega sena se je izdatno zmanjšala. Toda precej se ga še bo moral oddati v deželi. Zato je zahteval centralni odbor c. kr. Kmetijske družbe, da se pri nadaljnem rekviriranju zbore potrebna množina sena po celi deželi, pravčeno razdeljeno po vseh okrajih in se upošteva posebno tiste okraje, ki so že morali največ oddati, tako, da ne bodo zlasti nekateri okraji hujše prizadeti na račun drugih okrajev, kjer se še ni tako pobrahalo.

Nove najvišje cene za klavno živino. Cesarska namestnija je od 1. aprila 1917 naprej določila nove cene za klavno živino in sicer: za vole I. vrste 1 kg žive teže 3 K 50 v, II. vrste 3 K, III. vrste 2 K 50 v. Za krave I. vrste 3 K 10 v, II. vrste 2 K 60 v, III. vrste 2 K 10 v. Za bike in telice I. vrste 3 K 30 v, II. vrste 2 K 90 v, III. vrste 2 K 40 v. Za drobnjad gorej omenjenih vrst 1 K 80 v. Cesarska namestnija pravi, da so se za sedaj znižale samo cene za II. in III. vrsto; za I. vrsto pa se znižajo cene ne dne 1. junija. Sedaj dolečene cene veljajo pri hlevu posestnika. Običajnih 5% žive teže se bo še tudi odslej odtegova. — Ker imamo v naših krajejih sedaj večinoma samo tako živino, ki se prišteva II. in III. vrsto, so naši živinorejci z znižanjem cen

hudo prizadeti, dočim sencene za živino. Ljubljanski je imajo skorje izključno samo graščaki in pivovarji, mimo znižalec v celotnem državljanstvu.

Kaj je z mlini? Iz mariborskega okraja nam piše priatelj: Od dne 5. do dne 12. marca so bili mlini po celem Stajerskem zaprti. Namestnička je zakazala, da se ne sme v mlinih za to dobo nič žita sprejemati, pa tudi ne moke oddajati. V namestniški odredbi pa ni povedano, da mlini med tem časom ne bi smeli mleti. V drugih okrajih, n. pr. v lipniškem, radgonskem itd. so mlini mleli naprej, samo žita se ni sprejemalo in tudi moke se ni oddajalo. Le v mariborskem okraju nem glavarstvu je bila izjema. Mlini so morali ravno v času ustaviti svoje delo, ko se je sneg topil in imajo manjši mlini vsaj dovolj vodne moči. S tem se je izgubilo mnogo dragocenega časa. Škode nimajo samo mlinarji, ampak tudi družine, ki imajo žito v mlini in že komaj čakajo, da bi dobile kako trohico moke. Po mojem mnenju je okrajno glavarstvo namestnički odlok napačno razlagalo. Spomladanska voda bo odtekla in mlini bodo zopet stali. Naj bi se v bodoče take važne gospodarske zadeve, ki so splošno-gospodarskega pomena, malo bolje premislile.

Cene za les. V naši državi se potrebuje vedno več lesa, zlasti tovarnam za izdelovanje železniških vozov primanjuje trdga lesa. Cene za nekatere vrste lesa so od meseca oktobra 1916 narasle za 40%. Tudi tovarne za izdelovanje papirja imajo veliko premožna lesa. Zveza dunajskih velikih lesnih trgovin je sklenila sledče lesne cene, ki so veljavne za kubični meter do preklica: Hlodi (mehek les) 52–64 K, hlodi (hrastov, bukov les) 95–126 K, debele deske iz trdga lesa 200–248 K. Vsled splošnega in velikega pomanjkanja vsakovrstnega lesa je nastala v lesni trgovini velika nestalnost v cehah.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Žetu je bilo tudi v pretekli dobi popraševanje po tujem hmelju zelo malenkostno in tudi cene so nekoliko padle. Cene za Štajerski in moravski hmelj so se gibale med 90 in 110 K. — Od 1010 avstrijskih pivovarn je do sedaj 600 ustavilo svoj obrat. V času od 1. junija do konca meseca septembra bodo vsled pomanjkanja ječmena ustavile obrat vse avstrijske pivovarne. Hmeljski nasadi so na Češkem slabo prezimili: ena petina je baje uničena.

Najvišje cene za sladkorčke. Izšla je ministrska naredba, ki določa najvišje cene za raznovrstne sladkorčke, kot bonbončke, karamele itd. Cene za sladkorčke boljše kakovosti so določene od 5 K do 5 K 50 v za 1 kg, za sladkorčke slabše kakovosti pa 4 K do 4 K 50 v za 1 kg. Za 1 kg kandis-sladkorja je določena najvišja cena 2 K 40 v. Tudi za nadrobeno prodajo sladkorčkov so določene najvišje cene.

Razne novice.

Surovo maslo namesto piva. Gostilničar v Welsu na Gornje-Avstrijskem si je naročil po železnici večjo množino sodčkov piva. Na kolodvor je poslal po pivo svojega dolgoletnega zvestega hlapca. Ko je hlapec nalagal na voz sodčke, je opazil, da je bil eden sodček lahkej od drugih in da je v sodčku klopotalo. Misleč, da si je nekdo po nepoštenem privoščil nekaj litrčkov piva, je naznanil zadavo po stajenaceliku, kajti njegov gospodar mu o tihotaplju ni ničesar povedal. Ko so na postaji odprli ta čudni sodček, je bilo v njem namesto piva — surovo maslo. Blago je bilo zaplenjeno in gostilničar izročen sodišču. Tako je zvesti hlapec proti svoji volji ovadil svojega lastnega gospodarja.

Draga pasja pečenka. Lastnik kavarne „Parlement“ v Pragi je imel zelo lepega psa, za katerega so mu ponujali 600 K. Nekega dne je pes Izginil. Sojka, begunec iz Galicije, je izvabil psa v praško predmestje Kraljevi Vinogradi, ga zaprl v svoje stanovanje in ga ubil. Polica je našel v stanovanju Sojke kožo ubitega psa, kos pasje pečenke in skledo zelja. Ker je tehtalo meso ubitega psa 10 kg. je stal 1 kg pasje pečenke 60 K. Pač zelo draga pasja pečenka.

Staro prerokovanje. V prastarem škandinavskem rokopisu so našli baje sledče prerokovanje za leto 1817–1818: V teh letih ne bodo stari ljudje sitni in prepirljivi, mlada dekleta ne bodo radovedna, mladi ljudje bodo ponizni, govorili bodo malo in spodobno in o pravem času. Novoporočeni ne bodo porabili dve tretjini svoje dote za proslavljanje poroke. Stare zakonske dvojice bodo prenasale radovaljno drug drugega napake. Mladi ženski svet ne bode gledal toliko na modo, kakor na to, kar mu pristaja po stanu, premoženju in obrazu. Botre in sosedne bodo govorile druga o drugi samo lepe reči. Namigovalke (kokete) bodo skrbeli pred vsem, da bi le dopadlo svojemu lastnemu možu. Učenjaki se ne bodo iznebili več samih neumnosti, modri ljudje ne bodo počenjali neumnosti, odvetniki bodo končali v saku pravdo hitro, sodniki bodo spali samo po noči. Trgovci bodo prodajali tako pošteno, da bo samo za tretjino predrago. Vino bodo delali vinogradniki in trgovci samouesen, vode mu bodo prilivali samo odpoldne pri kosi. Bogatini bodo ljudomili, revezli dečavnji. Vsak človek bo zadovoljen s svojim stanom in vsi ljudje istega stanu in posla se bodo ljubili med seboj.

Bogomila, molitvenik za dekleta. je popolnomrazprodan in se naj ne naroča več, ker ga nene morem e nikomur več poslati. Tiskarna sv. Cirila.

Najnovejša poročila.

Iz uradnih poročil.

Na avstrijskih in nemških bojiščih nič posebnega. — Bitka v Macedoniji se nadaljuje. Naši so v naskoku iztrgali Francozom višine severovzhodno od Trnovega in Snegovega, ki so nedavno ostale v francoskih rokah.

Dve upravniški vladi

V Petrogradu sestojita pravzaprav dve vladi: ena je izvrševalni odbor dume, druga izvrševalni odbor petrograjskih delavcev. Dumin odbor je za vojsko, delavski odbor za mir. Dosedaj se je zgodilo le, kar sta oba odbora dogovorno odločila. Zdi se, da je delavski odbor zasedaj mnogo vplivnejši. Za njim stojijo delavci in vojaštvo. Delavski odbor ni hotel, da sprejme Mihaela Aleksandroviča vlado, dokler ni določena ustava. Odbor tudi Nikolaja Nikolajeviča ni maral za vrhovnega poveljnika.

Car vjet?

Povelnjnik severne ruske fronte, general Ruski, se je postavil popolnomu ob stran upornikov. Ruski je bil, ki je carja držal siloma v Pskovu ter ga prisilil, da se je odpovedal prestolu. Povelnjnik južne fronte, general Brusilov, je postal carju zvest. Ko mu je predsednik dume, Rodzianko, brzojavil, da se naj pridruži upornikom, mu je odgovoril: „Storil bom svojo dolžnost napram carju!“

Ruska armada na fronti brez živil.

Iz Berolina se poroča, da že od 10. marca ne vozijo iz notranosti Rusije na fronto nobeni vlaki, tako, da armada ne dobiva nič več živil, municije in drugih potrebščin. Posledica tega je, da so sedaj že vsa vojaška skladischa za živež prazna. Ustaši so tudi ustavili v Moskvi vse železniške vlake, ki so prevažali živila iz Sibirije za armado na fronto in so razdelili med prebivalstvo vsa živila, namenjena za vojaštvo na fronti.

Oklic nove vlade.

Začasna ruska vlada je izdala na rusko ljudstvo dne 19. t. m. oklic, v katerem opisuje vzroke, ki so priveli do sedanjih dogodkov. V oklicu pravi nova vlada, da so bili vsi poizkusi zaman, da bi se dosedanjega carja in njegovo vlado spravilo na pot skupnosti z ljudstvom. In ko je Rusija radi protipostavnih in škodljivih dejanj vladujočih krogov bila pred največjo nesrečo, je ljudstvo vzel vso moč v svoje roke. Sedanja vlada obljublja, s svoje strani storiti vse, da se armadi zagotovi vse potrebno, da se vojska vodi do zmagovitega konca. Vlada bo zvesto varovala vse zvezze z državami, s katerimi je država zvezana. Kar se tiče oblike novega vladstva sedanja vlada, kakor hitro mogoče sklical ustavno zborovanje na podlagi splošne volilne pravice, pri čemer bo pa tudi hrabrim braniteljem domovine zagotovila udeležbo pri volitvah v parlament. Vlada bo tudi skrbela za določitev načela, ki vsem državljanom tudi zagotovijo udeležbo pri občinskih volitvah, ki se bodo vršile na podlagi splošne volilne pravice. Hvaležno se tudi spominja tistih, ki so padli v boju za politično ali versko misel, ter bo z veseljem tiste, ki so trpeli za blagor dežele, poklicala iz pregnanstva in iz ječe.

V Rusiji vedno bolj za mir.

Svedski listi pišejo, da je treba smatrati dogodek v Rusiji kot znak za bližanje zmage socialistične mirovne stranke. List „Svenska Dagblad“ piše: Na dreganje Anglije so svobodomiselne stranke dvignile v dumu zastavo revolucije. Hoteli so na ta način strmeglavil nazadnjaško vlado, ker so jo sumili, da dela za mir. Toda razmere so se razvijale tako, da si je delavska stranka, ki je že davno zahvalila konec vojske, pridobilna vso moč. Razvoj dogodkov v Rusiji pomenja za Anglijo novo razočaranje.

Zahteve ruskih socialistov.

Pariški list „Temps“ poroča, da so zastopniki ruskega delavstva za vstop svojega člena Kerenskija v novo ministrstvo, stavili med drugim sledče pogoje: Začasna vlada mora kljub vojski uvesti zahteve ustanove preosnove. V program nove vlade se mora dati določilo, po katerem si smejo vse narodi ruske države sami označiti svojo narodnost. Dovoliti se jim mora, da se lahko svobodno razvijajo. Izvoliti se mora posebna komisija delavcev in vojakov, ki bo nadzorovala dejana začasne vlade.

Revolucija tudi v vojni mornarici.

V ruski vojni mornarici v Vzhodnem morju je dne 16. marca izrekel del brodovja zaupanje vrhovnemu poveljniku vojne mornarice, admiralu Neponinu, dočim mu je manjši del izrekel nezaupnico. Nastali so nemiri, v katerih je bilo nekaj častnikov umorjenih ali ranjenih. Dan pozneje je bil po nesreči usmrčen tudi admiral Neponin.

Najnovejša poročila. Dopisi. V

Maribor. Pred izjemnim sodiščem tukajšnjega okrožnega sodišča se je dne 20. t. m. pričela obravnavna proti mesaru, gostilničarju in živinskemu nakupovalcu Avgustom Stanitzu na Bregu pri Ptaju. Ta je obdolžen, da je kot pooblaščenec graške živinske vnovčevalnice pri prevzemanju živine iz ptujskega okraja s ponarejenimi računi in listinami ogoljujal ne samo posamezne posestnike, ampak tudi vnovčevalnico, mesarje in vojaški erar. K obravnavi, ki je trajala dva dni, je povabljenih nad 100 prič. Stanitz je bil dne 21. t. m. obojen na 4 leta težke ječe.

Sv. Lenart v Slov. gor. Martin Križan, posestnik in občinski svetovalec v občini Senarska v Sl. gor., je obhajal dne 11. svečana zlato poroko. Imenovan je star 74, njegova soprga 73 let. Oba sta še čvrsta in zdrava.

Sv. Rupert v Slov. gor. Žalostno novico nam poroča Rudolf Malek. Padel je dne 18. februarja Južne smrti Franc Muršec, posestnikov sin v Nadbišecu. Bil je veren katoličan, zvest naročnik „Slovenskega Gospodarja.“ Pri stotniji ga je vse ljubilo. Tudi njegov poročnik zelo žaluje za njim, ker ga je imel rad kot svojega brata.

Sv. Jurij v Slov. gor. Nemila smrt je v Dolajševi hiši pobrala najstarejšega sina in brata Martina, kateri je, spreveden s sv. zakramenti, dne 1. marca, mirno v Gospodu zaspal. Bil je zelo priljubljen daleč naokrog. Bil je trenzega značaja in dober gospodar. Bil je zvest čitalci „Slovenskega Gospodarja“ in „Straže.“ Ko je izbruhnila svetovna vojška, se je poslovil koj prvi dan od svojih domačih in šel na bojišče. Zadet je bil od ruske krogle. S kmajem zaceljeno rano je šel v drugi na bojišče. Po zopetnem večmesečnem bojevanju je močno zbolel na tifusu. Ko je ozdravel, je šel v tretje na bojišče proti Italijanu. Prijavil se je v vojno orožniško šolo. Bolhal je na pljučih in je prišel v bolnišnico. Dne 19. februarja je prišel na dopust. Nepričakovano veselje se je kmalu spremeno v veliko žalost. Po tem pardnevnu dopustu se je za vselej poslovil v boljševnost, kjer naj uživa večno veselje.

Kapela pri Radencih. Nemila smrt je pobrala moža-črnovoinika Franca Bračko iz Velikega Janišberga. Na Tirolskem se je vsled hudega mraza zelo močno prehladil in dne 15. prosinca je, spreveden s sv. zakramenti za umirajoče, zatisnil oči za veden. Rajn je bil mirnega in trezega značaja, bil mož na pravem mestu.

Podova pri Račah. Za vedno je zatisnil oči dne 28. februarja velespoštovani kmet Stefan Veber, star 32 let. Hrabro se je bojeval od začetka vojske na raznih bojiščih. Morilne krogle so mu prizanesle, pa silni napori in prehlajenje mu je uničilo zdravje. 7 mesecev je bil v bolnišnici v Pragi. Pred kratkim pa dobi žena obvestilo, naj pride po moža, da ga spravi v domovino. Pa nemila usoda ga ni pustila živeti med dragimi domačimi. Komaj je prišel domov, je že drugi dan, to je dne 28. svečana, spreveden s sv. zakramenti, mirno in vdan izdihnil svojo junaško dušo. Zapustil si, dragi Stefan, štiri majhne otročice in v trpljenje obdano ženo. Kako si nam bil priljubljen, pač najbolj spričuje mnogoštevilna udeležba pri pogrebu. Oddelek vojaštva iz Rač je nosil krsto ranjkega ter so ga spremili na sličniški mordor, kjer si naj telesni ostanki odpočijejo od viharjev svetovnega nemira.

Marenberg. Občni zbor mladinske organizacije, ki se je vršil pri Sv. Janezu v nedeljo, dne 11. Šušča, je bil zadovoljivo obiskan. Ko se je podalo letno poročilo, je sledila volitev odbora, ki je postal večinoma prejšnji. Nato smo slišali nekaj poučnih in šalihovgovorov ter deklamacij. Napravili smo si tudi nekaj načrta za bodočnost, kako je treba šole odraslo mladino, zlasti mladeniče, pritegniti v mladinsko zvezo, da tako ne pozabijo na svojo nadaljnjo izobrazbo. Dosedanji udje naj navajajo nove k temu. da bodo redno zahajali k sestankom, in radi čitali knjige in časnike, ki jih imamo na razpolago. Tako ram nudijo sestanki pouk in razvedrilo obenem.

Smartno na Paki. Čitali smo v časnikih, da je bil naš vrli župan Martin Pirtovšek od Njih Veličanstva presvitlega cesarja odlikovan s srebrnim križem s krono. To odlikovanje nas je prav srčno razveselilo. Če je kateri župan zaslužil odlikovanje, takoj ga je g. Pirtovšek. On je bil nepretrogramo od 1. 1868 v občinskem odboru, bil je 8 let občinski odbornik, 20 let svetovalec, oziroma namestnik župana in 23 let župan. On je kot župan gospodaril prvih 14 let z 20% in prihranil 5000 K denarja. Ustanovil je prostovoljno požarno brambo in kmetijsko podružnico. Hranilnico in posojilnico pa sta ustanovila gg. Pirtovšek in č. g. župnik Jožef Kolarč. Oba gospoda delujeta še sedaj pri domačem zavodu v splošno zadovoljnost. Na ta način sta dosegla omenjena dva gospoda, da ima naša Hranilnica, kljub malemu okolišu in malemu prometu zdaj v svojem 17. upravnem letu 18.000 K rezervnega zaklada ali čistega dobička. Za vzhledno delovanje bomo mi in naši nasledniki našemu županu in č. g. župniku vedno hvaležni in jih bomo ohranili v dobrem spominu.

Lotarske številke.

Gradec, dne 14. marca 1917. 40 61 67 76 87
Line, dne 17. marca 1917. 21 10 79 89 61

Listnica uredništva.

Jakob Felicijan in teviriši: Hvala za pozdrave! Vsem slovenskim rojakom ključemo: Prav iskreno pozdravljeni! — Strojja vas pri Ljutomeru: Porazdelitev sladkorja ima v rokah okrajno glavarstvo. Vsi drugod na Slov. Štajerju je tako. Ako se v ljutomerskem okraju porazdelitev sladkorja ne vrši v polnem redu, pritožite se na okrajno glavarstvo in če tam nič ne izda, naravnost na c. k. namestnije v Grad u. Trgovci nikakor ne smejo jemati za $\frac{1}{4}$ kg sladkorja celih kart, ki se glasijo na $\frac{1}{4}$, ampak morajo ostala odreska (%) dati odjemalcu nazaj. — Poljčane: Glavarstvo je res odredile da se sme na eno krušno kartu dati samo 2 kg moke. Oblast se izgovarja, da so se zaloge tako skrčile, da je to skrajšanje bilo neobhodno potrebno. Ako Vas trgovci ne da 2 kg, se pritožite. — Ptuj: Štar se preiskuje. Za vsako nerodnost se pritožite. — Celje: Ako je bil neprijeten z Vami, da je kričal in Vas ni hotel poslušati, javite to na višje mesto, ki bo tak nedostek gotovo odpavilo. — Ptuj: Le za ubožce darujte! Bog bo Vam stotero poplačal, kar boste ubogim z veseljem darovali. Sedaj ne mislite na to, kako je bilo. Pozdravljeni. — Raznini dopisnikom: Radi pomanjkanja prostora smo nekaj dopisov izročili „Straži.“

Mala naznanila.

Ključavnici pozor! Fant 15 let star se želi učiti za ključavnika na deželi ali v mestu, kjer bi imel hrano in stanovanje. Vstop takoj. Erjavec Štefan, pošta Podplat pri Poljčanah. 242

Pozdrav!

Vsi slovenski fantje, nahajači se v visokih snežnih gorah na Južnem Tirolskem pošljemo srčne pozdrave vsem slovenskim fantom in dekljatam v domovini: Andrej Miklošič iz Slanjske, Ferdinand Rozman iz Gruberščaka, Jožef Šef iz Radomščaka, Martin Müller in Jakob Skrlec od Kapelle, Vinko Prijol iz Ivanjkovec, Kunjet Martin in Sv. Petri pod Sv. gorami in Kendar Zerman od Sv. Antona v Slov. goricah. 248

Iščem za vodstvo male trgovine na nadzorstvu 3 malih otrok (za šolo) 50—60 let staro pošteno vedevo ali samsko žensko z dobrimi spravedli na deželo blizu cerkve. Dopisi se naj pošljajo na Upravnštvo „Slov. Gospodarja“ pod „Zrest“. 251

Najboljše sveže pesno (ronino) zeme, rumeno, veliko, „Eckendorferca“ in rdeča „Mamut“ in sveže deteljno zeme, nadalje vse Mantherjevo zeme. Mlečna sveče, za domačo rabo, za cerkev in pogrebe, vse samo pri trgovcu Alojziju Vršču v Ljutomeru. 253

Viničarja
in delavce za vinogradna dela sprejme Jakob Vršček, Maribor, Melje 10. 252

Iščem za vodstvo male trgovine na nadzorstvu 3 malih otrok (za šolo) 50—60 let staro pošteno vedevo ali samsko žensko z dobrimi spravedli na deželo blizu cerkve. Dopisi se naj pošljajo na Upravnštvo „Slov. Gospodarja“ pod „Zrest“. 254

Iščem sveže pesno (ronino) zeme, rumeno, veliko, „Eckendorferca“ in rdeča „Mamut“ in sveže deteljno zeme, nadalje vse Mantherjevo zeme. Mlečna sveče, za domačo rabo, za cerkev in pogrebe, vse samo pri trgovcu Alojziju Vršču v Ljutomeru. 255

Iščem šivalni stroj za šivljivo (Ringseiff) pripraven tudi za vezenje, se takoj proda za K 120.—. Vpraša se pri g. Marčiču čevljarskem mojstru, Viktringhofova ulica, Maribor. 256

Sprejme se deklica brez staršev, starost 6 do 11 let, eventuelno za svojo. Dogisi na Upravnštvo lista pod nadzorom „Sirota“ št. 285.

Pozori! 85 letno dekle, dobra gospodinja in varčna kubarica, iznjurja v kmetijstvu, želi priti k samostojnemu posestniku v službo. Gre tudi kot oferca h kaki kmetije. Ponudbe se prosije na upravnštvo t. lista pod „Varčnost“ št. 251. 257

Iščem v najem stanovanje, sobo, kuhinjo, svinjak in kos njive za krompir. Plačam z denarjem ali se odsluži. Moj naslov: Jožef Petek, Gradeč, Andragasse 12. 257

Kupim posestva v okolici Poljčan, Loč, Bistrica. Cena 4000 do 8000 K. Viljem Flick, Winkl 31, Kapfenberg. 258

Tako se sprejme majer, oženjen z 1 ali 2 šolarjem na posestvu blizu Sevnice. Več se izve pri lastniku Karlu Cimperšek, Sevnica ob Savi. 258

Mala Lenčica
od Svetega Boga. Primerena knjižica za prvoobhajance. Stane 50 v in se dobri v tiskarni sv. Cirila. 259

Sijajna bodočnost

je zagotovljena novim srečkam avstr. Rdečega križa in turškim srečkam! Nakup teh izbornih srečk pomenja najpametnejši način varčevanja in prinese v srečnem slučaju

veliko bogastvo!

Srečke imajo trajno denarno vrednost in mora vsaka zadeti. Svoja vsakoletnih glavnih dobitkov znaša čez

dva milijona kron!

Pogoji za nakup teh srečk so tako ugodni, da si jih zamore vsakdo z luhkoto nabaviti. — Zahajevate brezplačno pojasnilo! 192

Srečkovno zastopstvo 16, Ljubljana.

Nobenega zobobola več

Nobenih neči brez spanja. Sredstvo „Fides“ zmaj je bol pri vtolih zobovih, kakor tudi pri usjetih trdovratnam, revmatičnem zobobolu, kjer so že raz druga sredstva bila zamašena. Ako ni uspeha, se počasi leči nazaj. Cena K 150, 8 škatulj K 4.—. Nobenega kamnu za zobovih več! Srečnobelego zobovje se doseže v sredstvu „Xirizova voda“ in sobe. Takojšnji uspeh. Cena 2 K; 8 steklenice K 5. Kompenzacija, Kolpa (Kassel), I. Postfach 12/Z 90, Ogrsko. 2 H. Sek.

Cvetje

IZ VRTOV SV. FRANČIŠKA

(glasilo III. reda) izhaja v Kamniku na Kranjskem in stane za celo leto 2 K.

Izborne gumijeve podplate,

ki so boljši kot sejanje usnje, trpežne in nепречljive priporoča v nakup in razpošilja

Rudolf Starčevnik, Konjice, Štaj.**CENA:**

za moške K 550, za ženske K 450 in za otroke K 350 par.

Denar naprej ali po povzetju. Obdelati se dajo ravno tako kot pošljati iz usnja. 256

Priporočam svojo novoobjavljeno**tapetniško delavnico**

v Gaberju pri Celju.

Prevzamem vse, v to stroko spadajoča dela ter jih hočem natančno izvršiti.

Z velespostovanjem **Ivan Jazbec**, Gaberje 81 pri Celju. (Dohod k moji delavnici: Od sokolskega doma 5 minut po stranski cesti.) 256

VABILo

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice na Polzeli,
reg. nadzara z novim zavetom.

ki se bo vršil dne 1. aprila 1917 ob 3. uri po poldne v uradnih prostorih.

DNEVNI RED:

- Poročilo načelstva in nadzorstva.
- Odobritev računskega zaključka za leto 1916.
- Poročilo o izvršeni reviziji.
- Predlogi in slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnom redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadržnikov. 257

Načelstvo

P. n. gospodom kmetovalcem

naznam, da sprejemam naročila na vsakovrstne

247

KMETIJSKE STROJE

kakor: pluge, brane, kultivatorje, sejalne in kosišne stroje, stroje za obračanje sena, grablje, vitle, bencinove in plinove motorje, mlatilnice za ročni in pogon s silo, slamoreznice, reporeznice, drobilne mline, parilne kotle, grozdne in sočivne preše in mline, naprave za vodnjake itd. — Priporočam nujne nabave, ker bo v kmetijskih strojih pozneje najbrž pomanjkanje. — Izdelki prvovrstni. — Poset za reflektanta brez stroškov - poštna

dopisnica zadostuje. Priporočam se

z odličnim spoštovanjem

Ivan Hajny, Maribor n. D.

Kokošinekova ulica 32.

Tesarski mojster in podjetnik**Jožef Nekrep,**

Maribor, Mozartova ulica št. 59,

se priporoča cenj. občinstvu na deželi in v mestu
za vsakovrstna dela.

Telefon št. 15/VIII, Maribor.

Vabilo

na

redni občni zbor**Ljudske posojilnice**

v Osolnici,

reg. nadzara z novim zavetom.

ki se bo vršil dne 1. aprila 1917 (cvetno nedeljo) ob 3 uri popoldne v posojilničnem prostoru pri cerkvi.

DNEVNI RED:

- Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
- Poročilo načelstva in nadzorstva.
- Odobritev računskega zaključka za leto 1916.
- Volitev načelstva.
- Volitev nadzorstva.
- Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnom redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadržnikov

NAČELSTVO.**Zahvala.**

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli ob izgubi našega srčnoljubljenega, na bojišču padlega brata-wojaka

Franca Muršec,

se podpisani najprisrenejše zahvaljujemo domačemu č. g. župniku za galjive in tolazilne besede ob njegovem mrtaškem opravila dne 26. februarja 1917. Iskrena zahvala gre tudi č. g. Krenerju za tolazilno pismo in za sv. maše. Isto tudi g. poročnik-n. Sallie in g. I. Lukman-u do Sv. Trojice v Slov. gor. za dvakratno poročilo o njegovi smrti. Tudi v tem sosedom, prijateljem in znancem izrekamo našo globokočačeno zahvalo.

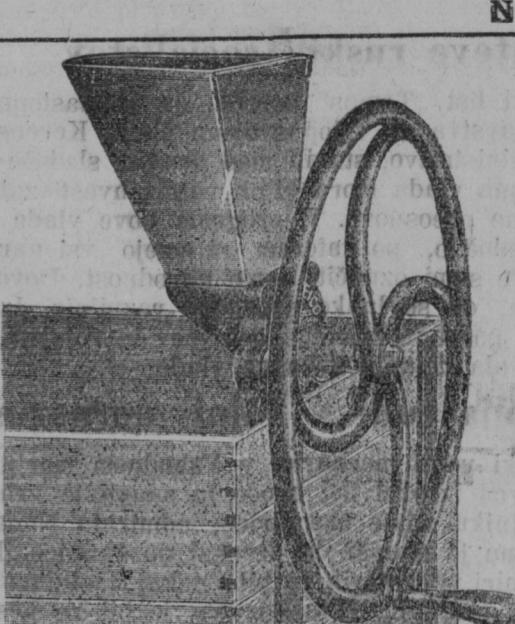
Bog Vam bodi plačnik!

Oče, mati, brata-invalida Lorenco in Konrad, sestre Marija, Magdalena, Katarina, Terezija, Ljudmila Muršec.

Počivaj v miru dragi brat, Ki v tvoji zemlji moraš spati; Zaman, iskal bi Tvoj grob Na mirovoru tu okrog.

Prepevali smo v božjo čast. Pri sv. maši dostikrat, Bog daj, da bi še v večnosti Prepevali med angeli.

Sv. Rupert v Sl. g., dne 16. marca 1917.

MALA NAZNANILA

čas beseda stane 6 vinjarjev, petitvista 18 vin. Mrtvaška oznanila je vsečača vaska petitvista 24 v. Izjave in Poslano 36 vinjarjev. Za več trdno objavo značen poyust. Izserati se sprejemajo le proti predplačni. Zadnji čas za sprejemanje izserstov tork opoldne.

Kupiti želim hišo z malim zemljščem, Vrednost 10.000 do 20.000 K za gotovo plačile. Ponudbe blagovljijo se poslati: L. Sijaneč, Gartengasse 12.

Priporoča se kot kuharica ozir, gospodinja, starejša oseba z lepimi sprtevami k samostojnemu g. na deželi z malim posestvom. Naslov pove uprav. Sl. Gospodarja pod „Kuharica 224“.

Osebe, ki imajo s kmetijskim ljudstvom dobre znanje, dobijo službo s plačjo, provizijo in dijetami. Dopisi na generalno zastopstvo družbe „Kosmos“, Gradeč, Jakomini trg št. 11.

Isče se pridružiti dekle k redbini brez otrok na deželo. Starejša in taka, ki zna kuhati ima prednost. Ponudbe na upravnštvo Slovenske Gospodarje pod „št. 190“.

Redka prilika!

Radi preselitev 250 komadov lepih razglednic, namesto K 20— sedaj samo K 10— franko pošilja, dokler kaj zaloge: H. Špira, eksportna hiša Galanta št. 110, Ogrske. 191

Želim kupiti isko na vodo, v dobrem stanju, celo opravo, to je: s stavbo in streho ali brez nje. Ponudbe na naslov: Karel Videnski, mlin, Globoko p. Vojnik. 196

Učenec, star 16 do 17 let, se takoj sprejme pri Antonu Marčiču, usnjarski mojster v Slov. Bistrici. Tri leta učna doba. Dobi tudi hrano in obliko. 155

Želim predati posestvo, kojo obstoji iz velike zidané hiše, hleva in nad tri orale zemljišča, hoto, koja meri nad dva orala. Hiša stoji poleg okrajne ceste, blizu kolodvora in 5 minut od farne cerkve Sv. Marijete. Ker je hiša za vsako obrt pripravna, se tudi na željo sama proda. Cena po dogovoru ali pa pismeno. Jožef Lokovič, posestnik na Ogečah, pošta Rimske Toplice. 220

Zane-lijiv kočljaz, (je lahko tudi čez 50 let star) se sprejme na dobro zaseben in stalnem mestu. Plača K 160.— s prostim stanovanjem. Ponudbe pod „kočljaz št. 206“ na upravnštvo Slovenske Gosp. v Mariboru.

Safar z dvema osebama isče službo; ima lepa sprtevoma. Naslov pove iz prijaznosti Krajnc Franc, Tržaška cesta št. 7. Maribor. 218

Konja z opravo vred proda lončarski mojster Fran Rajšp v Framu pri Mariboru. 156

Tako se sprejme
mizarski pomočnik

ali učenec, ki se je že nekaj časa učil. Naslov: Fr. Kolman, Orechovava, pošta Slinica p. Maribor.

Kenj, 8leten, krasen, se proda. H. Drofenik, e. kr. davč. upravitelj, Ptaj.

Kislo zelje in repa

kupuje M. Berdajs, Maribor, Sofijin trg. 197

Kislo zelje kupuje vsako množino K. Roj, Maribor, Glavni trg. 3. 199

Predajalka, boljša moč, sprejme se takoj v trgovino mešanega blaga Lud. Kuharič, Ormož. 198

Kmetko dekle, vsakega dela vajena, isče službe na deželi. Naslov pove iz prijaznosti Neža Vaca, Maribor, Uferstr. 24. 209

Solzna Avstrija

Dve novi pesmi v trajni spomin: 1. „Z Bogom zvonom“ in 2. „Romaarska Marijina“ stane vsaka s pošto vred 2 vin., torej obe 50 vin. Knjiga pod naslovom „Solzna Avstrija“ s 25 bojnim pismimi je še tudi za eno korno in 40 vin. na razpolago. Kdor je še nima, naj si jo takoj naroči. Znesek se lahko pošlje v neporabljenih poštnih znankah ali pa v denarju. Na brezplačna naročila se ne morem ozirati. Naročuje se pri Matjaž Belec pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah via Ptuj Štajersko.

Pridruga in močnega pekovskega pomočnika ali učenca sprejme s celo hrano in plačilom Ivan Böhm, Fram pri Račah, Štaj.

Vojška ura napostača

niklaste ali in jekla K 10—, 14— in 18 K, s radium svitlobno ploščo K 14— 18— 22—, s la kolesjem K 24— 30—, s radium svitlobno ploščo K 28— 32—, s precizijakim kolesjem K 50—, srebrna ura z nastavljivo zapetilnikom K 28— 30—, zlata ura z nastavljivo zapetilnikom K 90—, 100—. S letjo je jazstvo. Zamjenjava devetjaka, ali pa denar nazaj. Pembla se proti povratju, za boljše proti prejšnjemu mesečnemu denarju poleg 50 v za poštano.

Prva tovarna ur

Ivan Konrad,

o. k. dvorni dežabitelj v Erfurz
800 na Češkem. 2 D

Posestvo na prodaj tik glavne ceste v Močni, Sv. Marijeta ob Pesnici, o. k. orodje rodovitne zemlje. Naslov: Črnko Julijana, Močna, Sv. Marijeta ob P. 200

Učenca poštene staršev, (ne pod 14 let starega), pridruga, ki ima veselje do trgovine, sprejme takoj trgovca J. Traun, Ptujška gora. Ponudbe se naj pošljajo v Celje, Gospodska ulica 82 Ivan Traun. 204

Malo posestvo je na prodaj, meri štiri orale. 1/4 orala vinograda, njive in sadonosni. Cena 9000 K. Posest Barbara Lubec, Počehova št. 245, občina Leitersberg pri Mariboru. 130

Domače mljne (želesne žrmilje), s katerimi lahko vsak otrok vsako vrsto žita melje, preskrbi Janez Dajeman, posestnik v Selinci ob Muri, p. Št. Ilj v Slov. gor. 109

Konjak.

Pri slabostih več starosti in tečaval v želodcu je konjak običajen (destilat) in starega vina že več stoletij znani kot najboljše sredstvo za dolgo življenje in ojačenje. Pošljite se steklenice, ki vsebujejo 4 pollitre 12 let starega konjaka franko za 40 kron. Svetnega konjaka, čudnoodobro uporjajo sredstvo za vdržanje pritrjanju v šlenkah 4 pollitre steklenic 32 K. Prodaje se tudi vino od 56 litrov naprej. Beli rizling in rdeči burgundec štar po 3 K 60 v. Benedikt Hertl, telepovestnik, grad Golč pri Kočičah, Štajersko. 1 Klen.

Pridruga in močnega pekovskega pomočnika ali učenca sprejme s celo hrano in plačilom Ivan Böhm, Fram pri Račah, Štaj.

Prvih 100 pesmi v trajni spomin: 1. „Z Bogom zvonom“ in 2. „Romaarska Marijina“ stane vsaka s pošto vred 2 vin., torej obe 50 vin. Knjiga pod naslovom „Solzna Avstrija“ s 25 bojnim pismimi je še tudi za eno korno in 40 vin. na razpolago. Kdor je še nima, naj si jo takoj naroči. Znesek se lahko pošlje v neporabljenih poštnih znankah ali pa v denarju. Na brezplačna naročila se ne morem ozirati. Naročuje se pri Matjaž Belec pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah via Ptuj Štajersko.

Prvih 100 pesmi v trajni spomin: 1. „Z Bogom zvonom“ in 2. „Romaarska Marijina“ stane vsaka s pošto vred 2 vin., torej obe 50 vin. Knjiga pod naslovom „Solzna Avstrija“ s 25 bojnim pismimi je še tudi za eno korno in 40 vin. na razpolago. Kdor je še nima, naj si jo takoj naroči. Znesek se lahko pošlje v neporabljenih poštnih znankah ali pa v denarju. Na brezplačna naročila se ne morem ozirati. Naročuje se pri Matjaž Belec pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah via Ptuj Štajersko.

Prvih 100 pesmi v trajni spomin: 1. „Z Bogom zvonom“ in 2. „Romaarska Marijina“ stane vsaka s pošto vred 2 vin., torej obe 50 vin. Knjiga pod naslovom „Solzna Avstrija“ s 25 bojnim pismimi je še tudi za eno korno in 40 vin. na razpolago. Kdor je še nima, naj si jo takoj naroči. Znesek se lahko pošlje v neporabljenih poštnih znankah ali pa v denarju. Na brezplačna naročila se ne morem ozirati. Naročuje se pri Matjaž Belec pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah via Ptuj Štajersko.

Prvih 100 pesmi v trajni spomin: 1. „Z Bogom zvonom“ in 2. „Romaarska Marijina“ stane vsaka s pošto vred 2 vin., torej obe 50 vin. Knjiga pod naslovom „Solzna Avstrija“ s 25 bojnim pismimi je še tudi za eno korno in 40 vin. na razpolago. Kdor je še nima, naj si jo takoj naroči. Znesek se lahko pošlje v neporabljenih poštnih znankah ali pa v denarju. Na brezplačna naročila se ne morem ozirati. Naročuje se pri Matjaž Belec pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah via Ptuj Štajersko.

Prvih 100 pesmi v trajni spomin: 1. „Z Bogom zvonom“ in 2. „Romaarska Marijina“ stane vsaka s pošto vred 2 vin., torej obe 50 vin. Knjiga pod naslovom „Solzna Avstrija“ s 25 bojnim pismimi je še tudi za eno korno in 40 vin. na razpolago. Kdor je še nima, naj si jo takoj naroči. Znesek se lahko pošlje v neporabljenih poštnih znankah ali pa v denarju. Na brezplačna naročila se ne morem ozirati. Naročuje se pri Matjaž Belec pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah via Ptuj Štajersko.

Prvih 100 pesmi v trajni spomin: 1. „Z Bogom zvonom“ in 2. „Romaarska Marijina“ stane vsaka s pošto vred 2 vin., torej obe 50 vin. Knjiga pod naslovom „Solzna Avstrija“ s 25 bojnim pismimi je še tudi za eno korno in 40 vin. na razpolago. Kdor je še nima, naj si jo takoj naroči. Znesek se lahko pošlje v neporabljenih poštnih znankah ali pa v denarju. Na brezplačna naročila se ne morem ozirati. Naročuje se pri Matjaž Belec pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah via Ptuj Štajersko.

Prvih 100 pesmi v trajni spomin: 1. „Z Bogom zvonom“ in 2. „Romaarska Marijina“ stane vsaka s pošto vred 2 vin., torej obe 50 vin. Knjiga pod naslovom „Solzna Avstrija“ s 25 bojnim pismimi je še tudi za eno korno in 40 vin. na razpolago. Kdor je še nima, naj si jo takoj naroči. Znesek se lahko pošlje v neporabljenih poštnih znankah ali pa v denarju. Na brezplačna naročila se ne morem ozirati. Naročuje se pri Matjaž Belec pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah via Ptuj Štajersko.

Prvih 100 pesmi v trajni spomin: 1. „Z Bogom zvonom“ in 2. „Romaarska Marijina“ stane vsaka s pošto vred 2 vin., torej obe 50 vin. Knjiga pod naslovom „Solzna Avstrija“ s 25 bojnim pismimi je še tudi za eno korno in 40 vin. na razpolago. Kdor je še nima, naj si jo takoj naroči. Znesek se lahko pošlje v neporabljenih poštnih znankah ali pa v denarju. Na brezplačna naročila se ne morem ozirati. Naročuje se pri Matjaž Belec pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah via Ptuj Štajersko.

Prvih 100 pesmi v trajni spomin: 1. „Z Bogom zvonom“ in 2. „Romaarska Marijina“ stane vsaka s pošto vred 2 vin., torej obe 50 vin. Knjiga pod naslovom „Solzna Avstrija“ s 25 bojnim pismimi je še tudi za eno korno in 40 vin. na razpolago. Kdor je še nima, naj si jo takoj naroči. Znesek se lahko pošlje v neporabljenih poštnih znankah ali pa v denarju. Na brezplačna naročila se ne morem ozirati. Naročuje se pri Matjaž Belec pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah via Ptuj Štajersko.

Prvih 100 pesmi v trajni spomin: 1. „Z Bogom zvonom“ in 2. „Romaarska Marijina“ stane vsaka s pošto vred 2 vin., torej obe 50 vin. Knjiga pod naslovom „Solzna Avstrija“ s 25 bojnim pismimi je še tudi za eno korno in 40 vin. na razpolago. Kdor je še nima, naj si jo takoj naroči. Znesek se lahko pošlje v neporabljenih poštnih znankah ali pa v denarju. Na brezplačna naročila se ne morem ozirati. Naročuje se pri Matjaž Belec pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah via Ptuj Štajersko.

Prvih 100 pesmi v trajni spomin: 1. „Z Bogom zvonom“ in 2. „Romaarska Marijina“ stane vsaka s pošto vred 2 vin., torej obe 50 vin. Knjiga pod naslovom „Solzna Avstrija“ s 25 bojnim pismimi je še tudi za eno korno in 40 vin. na razpolago. Kdor je še nima, naj si jo takoj naroči. Znesek se lahko pošlje v neporabljenih poštnih znankah ali pa v denarju. Na brezplačna naročila se ne morem ozirati. Naročuje se pri Matjaž Belec pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah via Ptuj Štajersko.

Prvih 100 pesmi v trajni spomin: 1. „Z Bogom zvonom“ in 2. „Romaarska Marijina“ stane vsaka s pošto vred 2 vin., torej obe 50 vin. Knjiga pod naslovom „Solzna Avstrija“ s 25 bojnim pismimi je še tudi za eno korno in 40 vin. na razpolago. Kdor je še nima, naj si jo takoj naroči. Znesek se lahko pošlje v neporabljenih poštnih znankah ali pa v denarju. Na brezplačna naročila se ne morem ozirati. Naročuje se pri Matjaž Belec pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah via Ptuj Štajersko.

Prvih 100 pesmi v trajni spomin: 1. „Z Bogom zvonom“ in 2. „Romaarska Marijina“ stane vsaka s pošto vred 2 vin., torej obe 50 vin. Knjiga pod naslovom „Solzna Avstrija“ s 25 bojnim pismimi je še tudi za eno korno in 40 vin. na razpolago. Kdor je še nima, naj si jo takoj naroči. Znesek se lahko pošlje v neporabljenih poštnih znankah ali pa v denarju. Na brezplačna naročila se ne morem ozirati. Naročuje se pri Matjaž Belec pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah via Ptuj Štajersko.

Prvih 100 pesmi v trajni spomin: 1. „Z Bogom zvonom“ in 2. „Romaarska Marijina“ stane vsaka s pošto vred 2 vin., torej obe 50 vin. Knjiga pod naslovom „Solzna Avstrija“ s 25 bojnim pismimi je še tudi za eno korno in 40 vin. na razpolago. Kdor je še nima, naj si jo takoj naroči. Znesek se lahko pošlje v neporabljenih poštnih znankah ali pa v denarju. Na brezplačna naročila se ne morem ozirati. Naročuje se pri Matjaž Belec pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah via Ptuj Štajersko.

Prvih 100 pesmi v trajni spomin: 1. „Z Bogom zvonom“ in 2. „Romaarska Marijina“ stane vsaka s pošto vred 2 vin., torej obe 50 vin. Knjiga pod naslovom „Solzna Avstrija“ s 25 bojnim pismimi je še tudi za eno korno in 40 vin. na razpolago. Kdor je še nima, naj si jo takoj naroči. Znesek se lahko pošlje v neporabljenih poštnih znankah ali pa v denarju. Na brezplačna naročila se ne morem ozirati. Naročuje se pri Matjaž Belec pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah via Ptuj Štajersko.

Prvih 100 pesmi v trajni spomin: 1. „Z Bogom zvonom“ in 2. „Romaarska Marijina“ stane vsaka s pošto vred 2 vin., torej obe 50 vin. Knjiga pod naslovom „Solzna Avstrija“ s 25 bojnim pismimi je še tudi za eno korno in 40 vin. na razpolago. Kdor je še nima, naj si jo takoj naroči. Znesek se lahko pošlje v neporabljenih poštnih znankah ali pa v denarju. Na brezplačna naročila se ne morem ozirati. Naročuje se pri Matjaž Belec pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah via Ptuj Štajersko.

Prvih 100 pesmi v trajni spomin: 1. „Z Bogom zvonom“ in 2. „Romaarska Marijina“ stane vsaka s pošto vred 2 vin., torej obe 50 vin. Knjiga pod naslovom „Solzna Avstrija“ s 25 bojnim pismimi je še tudi za eno korno in 40 vin. na razpolago. Kdor je še nima, naj si jo takoj naroči. Znesek se lahko poš

Ljudska hraničica in posojilnica v Celju

registrirana zadruga z neom. zavezo

sprijemljiva hranična vloge od vsakega, in jih obrestuje po
4%.

Za nalaganje denarja po pošti so na razpolaga gospo-
ložnice c. kr. poštne hraničice na Dunaju št. 92.465.
Rentni davek plačuje zadruga sama.

Posojila daje

članom na vknjižbo, na poročilo in zastavo
pod zelo ugodnimi pogoji. Vknjižbo in dru-
go zemljevnino izpeljavo izvršuje posojil-
nica sama brezplačno; stranka plača le koleke.

vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne

18

Uradne ure

„Hotel Beli vol“. Graška (cesarja Viljema) cesta št. 9.

Semena

zanealjivo kaljiva kupuje same pri tvekki

Ivan Ravnikar - Celje.

Na primer: deteljno seme, peso Mamut, rdečo in rumeno,
različno travino seme, vrtvo in cvetlično po najnižjih dnev-
nih cenah.

Lepo deteljno seme

ima na prodaj, Franc Matjašič v Šetarjevi pri
Sv. Lenartu v Slov. gor.

201

OBČNI ZBOR

Hraničice in posojilnice v Dobju

rog, zadruga z neom. zavezo

se vrši dne 1. aprila 1917 ob 3. uri popoldne v
posojilnični sobi v župnišču.

DNEVNI RED:

- Poročilo načelstva in nadzorstva.
- Odobritev računskega zaključka za l. 1916.
- Volitev načelstva in nadzorstva.
- Slučajnosti.

V slučaju nesklepčnosti se vrši pol ure pozneje
na istem kraju občni zbor pri vsakem številu za-
držnikov.

NAČELSTVO

Kmetijsko društvo

v Rečici ob Savinji

naznanja članom, da bode imelo

reden občen zbor,

dne 25. marca 1917 po večernicah pri gospodru
Josipu Stiglic p. d. Čuježu, ter vabi k obilni ude-
ležbi. Na dnevnem redu je zanimivo predavanje.
Pridite!

ODBOR.

Hraničica in posojilnica v Vuzenici

reg. zadruge z neomejeno zavezo,

vabi na

deseti občni zbor za upravno leto 1916,

ki se vrši

v nedeljo dne 1. aprila 1917 ob 1. uri popoldne
v zadržni pisarni (hiša št. 34).

DNEVNI RED:

- Poročilo načelstva.
- Poročilo nadzorstva.
- Odobrenje računov za leto 1916 ter raz-
delitev čistega dobička.
- Volitev načelstva.
- Volitev nadzorstva.
- Slučajnosti.

229

Načelstvo.

NAZNANILO.

Na deželnem sadarski in vinarski soli v Mari-
boru se bo v času od 16. do 17. aprila 1917 vršil
tečaj za zelenjavno, na katerem se bo teoretično in
praktično poučevalo o vseh, zelenjave se tikajočih
delih. Udeležba je za vsakega prosta (za moške,
ženske in dekleta) Učni jezik je nemški. Priglasiti
se je treba do 5. aprila 1917 na podpisano ravna-
teljstvo

Ravnateljstvo deželne sadarske in vinarske šole
v Mariboru.

240

Kislo zelje, belo repo, kupuje trgovina Poš, Maribor, Koroška cesta 20.

10

„Usnjehran“

je najboljše postavno zavarovano sredstvo za
ohranitev dragih podplatov. Sredstvo je pre-
skušeno, utrdni podplate, podvoji njihovo tr-
pežnost ter učinkuje izborno proti vremen-
skemu uplivu. Zatorej velik prihranek. Za
dva para podplatov zadostuje ena steklenica.
Prosto poštine pošilja dve steklenici za 4 K.
(Denar naprej). R. Starovašnik, Konjice, Šta-
jersko. Trgovci in preprodajalci dobe po-
pust.

129

„Panorama-International“

Maribor, Graški trg štev. 3, zraven gostilne „k řnemu
orlu“ se priporoča na obilen obisk. Odprt cel dan. Vstopinsa
80 v., otroci 20 v. Predstava traja 25 minut. Vojni dogodki iz vseh
bojišč, pokrajine vseh dežel celega sveta v naravnai velikosti, slikovito
in resnično. Za malo denarja in malo izgubo časa se vidi mnogo zani-
mivosti celega sveta. Kdo si enkrat ogleda „Panoramę“, pride zopet,
ker so vedno nove predstave.

Vsako množino vreč

kupi veletgovina

Anton Kolenc, Celje.

Gonilne jermene

tako razpošilja Kattner 8 Co., Gradec 46.
Brzozavni naslov »Gigant«, Gradec.

1 Kien.

Vinogradniki pozor!

Na suho cepljene trte so na prodaj, same
najboljše rodovitne vrste in sicer L vrste. Vse trte
so cepljene na Riparia Portalis in Göthe štev. 9.
Cepljene trte so zelo močne in lepe. Trte so po-
polnoma zaraščene in jako lepo vkoreninjene, zakar
se jamči. Dobijo se tudi cepljene trte posebno močne
(l. 1915). Cena po dogovoru. Kdo si hoče naročiti
zelo močne in lepe trte, naj se blagovoli oglašiti
pismeno ali ustmeno pri Francu Slodnjak, trin-
tar v Rotmanu, pošta Juršinci pri Ptaju (Spod.
Štajersko).

98

Gnoj.

Havbični polk št. v Mariboru ponudi
gnoj od 150 konj počeniš s 15. marcem 1917.
Ponudniki se vabijo, da stavijo svoje pred-
loge v nadvojvode Viljema vojašnici v Ma-
riboru pri zapovedništvu

171

Kapljice za svinje.

Cena 1 steklenice je K 1-20. O dobrem učinku
zavaru teh kapljic imam mnoge priznalih in po-
zvalnih pisem. F. Prull, mestna lekarna „pri
c. kr. orlu“ Maribor, Glavni trg št. 15.

Zahvala.

Nisem verjal, da bi te kapljice kaj pomagale. Sedaj ko sem se
prepričal, da res pomagajo, Vam izrekam lepo hvalo ter priporočam
to zdravilo vsem svinjerejcem. Prosim, podljite mi spet svinjakov kap-
ljic za redico in sicer hitro kadar morete 6 steklenic. S posredovanjem
Ivana Skorjana.

Srednja vas, dne 6. avgusta 1916.

PREDIVO

laneno in makovo seme
kupuje po najvišjih cenah

R. Stermecki v Celju,

oblastveno do očeni nakupovalec
za sedne okraje:

203

Celje, Vransko, Gornjigrad, in Šmarje.

NAZNANILO

preselite.

Osrednja pisarna Zveze gospodarskih
zadrug na Štajerskem se nahaja od
15. marca 1916 v Gradcu, Bismarck-
platz št. 3. I. nadstr. (10 Kienr.)

Vsem sorodnikom, prijateljem in
znancem naznanjam žalošno vest, da
je naš ljubljeni sin oziroma brat

Rudolf Špan,

desetnik pri lovskemu polku

dne 8. marca po težki bolezni, sprevi-
den s svetimi zakramenti in udan v
voljo božjo, v rezervni bolnici »Holler-
schloss« v Gradcu mirno v Gospodu
zaspal.

Predragega rajnika priporočamo v
blag spomin in molitev.

Planina, dne 8. marca 1917.

Glebeko žaluječi ostali.

245